

Ciała doradcze
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
a zasada partnerstwa

BADANIA SPOŁECZNE

Badanie przygotowała i zrealizowała
Iwona Ćiećwierz



Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Badanie społeczne:

Ciała doradcze Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych a zasada partnerstwa

Badanie przygotowała i zrealizowała:

Iwona Ćiećwierz

Redakcja: Zespół OFOP

Badanie wykonane na zlecenie:

Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

Badania zostały przygotowane w ramach Programu Rzecznictwa Funduszowego OFOP, który współfinansowany jest ze środków European Climate Foundation.

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Wprowadzenie	4
Przegląd polityki i ram regulacyjnych dla zintegrowanych inwestycji terytorialnych ZIT	7
Zintegrowane inwestycje terytorialne a ciała doradcze ZIT	11
Ciała doradcze ds. ZIT-ów	13
Badanie społeczne	15
Analiza materiału badawczego	19
Interpretacja wyników	20
Źródła informacji - nabór do grupy doradczej	20
Czy wiemy jak pracować? – o regulaminach pracy	21
Po co tutaj w ogóle jesteśmy? - motywacje członków i członkiń grup doradczych	22
Oczekiwania wobec członkostwa w grupie doradczej ds. ZIT	23
Znajomość ustawy wdrożeniowej	26
Analiza poziomu wiedzy i zainteresowań w kontekście ustawy wdrożeniowej (2021–2027) i funduszy UE	26
„Czy my się znamy na przepisach?” - ustawa wdrożeniowa – art. 48	27
„Czy twój region posiada/ wypracował strategię ZIT?”	28
Zakres merytoryki wypracowanych strategii ZIT	29
Zasada partnerstwa	30
Wybór tematów – udział ngos w procesach decyzyjnych	31
Z jakimi konkretnymi tematami wchodziłeś/wchodziłaś do ciała doradczego ds. ZIT-ów?	32
Jakie tematy omawiacie państwo faktycznie w ciele doradczym ds. ZIT-ów?	32
Co mi się szczególnie podoba w pracy na rzeczy ciała doradczego ds. ZIT-ów?... ..	33
Czego nie znosisz w działalności grupy doradczej ds. ZIT-ów?	34
Współpraca z sekretariatem ZIT	35
Ocena efektywności pracy zespołu	36
Czy twoim zdaniem, mieszkańcy obszarów objętych ZIT są świadomi istnienia tych inwestycji?	37
Praktyki i działania w ramach ciał doradczych ZIT	38
Działalność projektowa ofop, w celu propagowania aktywności w ramach ciał doradczych ds. ZIT i wsparcia merytorycznego	44

WSTĘP

Badanie społeczne, stanowiące rezultat współpracy między **Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych (OFOP)** a **European Climate Foundation (ECF)**, było istotnym krokiem w zrozumieniu **roli ciał doradczych** działających w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). **Badanie to wynikało z konieczności sprawdzenia faktycznego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w kontekście perspektywy finansowej Polityki Spójności 2021-2027, w obliczu dynamicznego rozwoju inwestycji terytorialnych.** Badanie, w zamyśle zespołu OFOP, miało na celu określenie, na ile udział organizacji w ramach prac ciał doradczych Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych stał się **trwałym elementem dialogu społecznego** oraz roli ciał doradczych w procesach decyzyjnych związanych z ZIT. Przewidywaliśmy, że nasza praca badawcza przyczyni się do głębszego zrozumienia kwestii społecznych związanych z ZIT. Weryfikacja polityki i ram regulacyjnych, analiza materiałów projektowych oraz badanie społeczne były integralnymi elementami naszych działań. Identyfikacja celów szczegółowych badania, spotkania z kluczowymi interesariuszami oraz projektowanie narzędzi badawczych stanowiły część procesu, który miał na celu zgłębienie, czy istotne społecznie aspekty procesów towarzyszących Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym **są faktycznie brane pod uwagę** np. podczas tworzenia dokumentów strategicznych. W kontekście nowej polityki finansowej UE, badanie to wpisywało się w dążenie do tworzenia strategii inwestycyjnych, **które uwzględniają głos społeczny.**

WPROWADZENIE

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), znane również jako Integrated Territorial Investment (ITI), to narzędzie stworzone przez Komisję Europejską (KE) w celu skuteczniejszej realizacji programów operacyjnych. Celem ZIT jest skoordynowane podejście do inwestycji na poziomie terytorialnym, które uwzględnia zróżnicowane potrzeby niejednorodnych obszarów, jednocześnie zachowując jasno określone cele polityki spójności.

Pierwotnie Komisja Europejska rozważała bardziej zdecydowany i scentralizowany model ZIT, w tym możliwość przyznawania grantów globalnych na obszary wyznaczone przez KE. Jednak w toku negocjacji z krajami członkowskimi oraz wewnątrz nich, podejście zostało złagodzone. Ostateczny model ZIT ma większy element konsensualny i koordynacyjny, co oznacza większą rolę i odpowiedzialność państw członkowskich w zakresie jego wdrożenia.

Główne cechy ZIT obejmują:

- **Elastyczność:** ZIT ma dostosowywać się do konkretnych potrzeb i priorytetów obszarów, na których jest stosowany. Oznacza to, że różne regiony mogą skoncentrować się na różnych dziedzinach, w zależności od własnych celów rozwojowych.
- **Koordynacja:** Istotnym elementem ZIT jest koordynacja różnych źródeł finansowania oraz zaangażowanych instytucji na poziomie terytorialnym. To pomaga zapobiegać dublowaniu inwestycji i lepiej wykorzystywać dostępne środki.

- **Partnerstwo:** Państwa członkowskie są zachęcane do tworzenia partnerstw obejmujących przedstawicieli sektora publicznego, prywatnego oraz organizacji społecznych. Współpraca między sektorami ma na celu zapewnienie kompleksowego podejścia do rozwoju.
- **Cele Tematyczne:** Pomimo elastyczności, ZIT nadal musi być zgodne z celami i zasadami polityki spójności, takimi jak np. **zrównoważony rozwój, ochrona bioróżnorodności, właściwa gospodarka odpadami, efektywność energetyczna, wsparcie produkcji OZE, przystosowanie do zmian klimatu, transport niskoemisyjny, cyfryzacja, ochrona zdrowia, ulepszanie instytucji rynku pracy, edukacja i innowacje.**
- **Monitoring i Ocena:** ZIT podlega monitorowaniu i ocenie, w celu zapewnienia skuteczności inwestycji i osiągnięcia rezultatów.

W kontekście finansowania z funduszy strukturalnych, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) stanowią szczególnie istotne narzędzie, kładące nacisk na **społeczny wymiar procesów inwestycyjnych** i rozwój wspólnot lokalnych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027.

Rola Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT):

- **Skoordynowana Alokacja Środków:**
ZIT kształtuje ramy dla skoordynowanej alokacji środków z funduszy strukturalnych, umożliwiając spójne podejście do inwestycji na obszarze terytorialnym. To podejście integrujące różne obszary polityki przyczynia się do efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów.
- **Zrównoważony Rozwój Społeczności:**
Centralnym celem ZIT jest wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczności poprzez inwestycje skoncentrowane na aspektach społecznych, ekonomicznych i środowiskowych. To podejście uwzględniające różnorodność potrzeb społeczności ma na celu stymulowanie równomiernego rozwoju obszarów terytorialnych.
- **Partycypacja Społeczna i Lokalna:**
Kluczowym aspektem ZIT jest angażowanie społeczności lokalnych w proces decyzyjny dotyczący alokacji środków i kierunku inwestycji. Wysoka partycypacja społeczna sprzyja zwiększeniu akceptacji społecznej inwestycji oraz dostosowaniu ich do realnych potrzeb mieszkańców.
- **Włączenie Społeczeństwa Obywatelskiego:**
ZIT stwarza potencjał do większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez tworzenie warunków do aktywnego udziału organizacji pozarządowych, lokalnych grup interesów i inicjatyw społecznych w procesie podejmowania decyzji.

- **Elastyczność Działań:**

Model ZIT uwzględnia elastyczność działań, co pozwala na dostosowywanie inwestycji do specyficznych cech danego obszaru terytorialnego. To podejście adaptacyjne sprawia, że inwestycje są bardziej efektywne.

- **Monitorowanie Społecznego Wpływu:**

Wprowadzenie ZIT wymaga systematycznego monitorowania społecznego wpływu inwestycji. Analizy socjologiczne oceniają, jak inwestycje wpływają na społeczność lokalną, identyfikując korzyści i potencjalne zagrożenia dla różnych grup społecznych.

Wpływ ZIT na Struktury Społeczne:

- **Redukcja Nierówności Społecznych:**

Poprzez skupienie się na obszarach wymagających największego wsparcia, ZIT może przyczynić się do redukcji nierówności społecznych, wzmacniając struktury społeczne i tworząc warunki dla równomiernego rozwoju.

- **Wspieranie Kapitału Społecznego:**

ZIT, angażując społeczność lokalną, wspiera rozwój kapitału społecznego poprzez budowanie relacji, zaufania i współpracy pomiędzy różnymi grupami społecznymi.

- **Rozwój Społeczeństwa Obywatelskiego:**

Działania ZIT sprzyjają także rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego, umożliwiając aktywne uczestnictwo w decyzjach dotyczących lokalnego rozwoju.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w kontekście finansowania z funduszy strukturalnych w perspektywie finansowej 2021-2027 stanowią kompleksowe narzędzie, które nie tylko skierowane jest na rozwój materialny, **lecz także na aspekty społeczne, kulturowe i środowiskowe**, sprzyjając w ten sposób spójnemu i zrównoważonemu rozwojowi terytorialnemu.

W rezultacie, ZIT stanowi narzędzie, które ma pomóc w skutecznym wykorzystywaniu funduszy unijnych i osiągnięciu celów rozwojowych na poziomie terytorialnym, zachowując jednocześnie pewną elastyczność i dostosowanie do indywidualnych potrzeb regionów¹.

Podsumowując, zintegrowane inwestycje terytorialne, jako kompleksowy model rozwoju, wymagają równoważenia aspektów społecznych, ekonomicznych i środowiskowych. Perspektywa finansowa 2021-2027 oraz dokumenty regulujące realizację zadań finansowanych ze środków europejskich stanowią kluczowy kontekst dla zrozumienia skuteczności i wyzwań związanych z funkcjonowaniem ZIT.

¹ Opis na podstawie Tosis I., Integrated territorial investment. A missed opportunity? [in:] Bachtler J., Berkowitz P., Hardy S., editors. EU Cohesion Policy (Open Access): Reassessing Performance and Direction. Taylor & Francis; 2016.

PRZEGLĄD POLITYKI I RAM REGULACYJNYCH DLA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH ZIT

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) w Polsce znajdują się pod wpływem zarówno przepisów krajowych, jak i europejskich. Poniżej przedstawiam podstawy prawne i odniesienia prawne dotyczące funkcjonowania ZIT w Polsce:

Ramy UE

Rozporządzenia Unijne, w tym przede wszystkim

- **Rozporządzenie Delegowane 240/2014, tzw. Europejski Kodeks postępowania ws. partnerstwa** określa zasady włączania właściwych partnerów w procesy związane z przygotowaniem i wdrażaniem programów (np. określenie potrzeb, wybór priorytetów, celów szczegółowych, określenie wskaźników, przygotowanie naborów wniosków, etc.), a także z monitorowaniem i ewaluacją programów.
- **Rozporządzenie 2021/1060** (tzw. rozporządzenie ramowe) ustanawia wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.
- **Rozporządzenie 2018/1046** (wraz ze zmianami z 2022 r.) ustanawia obowiązujące w UE zasady i procedury finansowe.²

Ramy regulacyjne w Polsce

Podstawy Prawne w Polsce:

- **Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (w szczególności art. 34 tzw. ustawy wdrożeniowej)**³: Ustawa ta, która w Polsce obowiązuje od 2018 roku, stanowi podstawę prawną dla ZIT. Określa ona cele, zasady, struktury organizacyjne oraz procedury związane z realizacją inwestycji terytorialnych.

² [Rozporządzenie finansowe UE - Komisja Europejska \(europa.eu\)](#)

³ Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027; Dz.U. 2022 poz. 1079 2
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20220001079/O/D20221079.pdf>

- **Ustawa o samorządzie terytorialnym⁴:** Ustawa ta reguluje funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, co ma istotne znaczenie dla ZIT, ponieważ to te jednostki są odpowiedzialne za planowanie i realizację projektów ZIT.
- **Ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym:** Przepisy te regulują zasady i procedury partnerstwa publiczno-prywatnego, które może być stosowane w projektach ZIT.
- **Umowa Partnerstwa ZIT⁵:** Zgodnie z Umową Partnerstwa ZIT realizowany jest obligatoryjnie na terenie miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych, stanowiące najważniejsze ośrodki miejskie w kraju. Dodatkowo w Umowie Partnerstwa stworzono możliwość realizacji ZIT na terenie miast o charakterze regionalnym/subregionalnym i na obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. Realizacja ZIT w tych obszarach miejskich jest wynikiem decyzji samorządów województw, które postanowiły wspierać te ośrodki za pośrednictwem ZIT (co zostało przesądzone na ostatnim etapie negocjacji RPO z Komisją Europejską).

Dyrektywy Unijne (inne):

- **Dyrektywa 2014/23/UE w sprawie koncesji:** Ta dyrektywa unijna reguluje udzielanie koncesji na dostarczanie usług publicznych, w tym usług terytorialnych, co ma wpływ na funkcjonowanie ZIT w Polsce.
- **Dyrektywa 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych:** Dyrektywa ta określa zasady zamówień publicznych, co jest istotne w kontekście przetargów i konkurencyjności w projektach ZIT.
- **Dyrektywa 2014/25/UE w sprawie zamówień sektorowych:** Dotyczy ona zamówień publicznych w sektorach specjalnych, takich jak energia czy transport, co może mieć znaczenie dla projektów ZIT związanych z tymi obszarami.
- **Dyrektywa 2011/92/UE w sprawie oceny oddziaływania na środowisko:** Ta dyrektywa reguluje kwestie związane z oceną oddziaływania na środowisko, co jest istotne dla projektów ZIT, które mogą wpływać na środowisko naturalne.

Inne dokumenty:

- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030:** To dokument, który określa zasady i cele prowadzenia polityki regionalnej przez rząd i samorząd (wojewódzki, powiatowy i gminny) a także inne podmioty.⁶

Podstawy prawne i regulacje dotyczące ZIT w Polsce mogą ewoluować w czasie, dlatego też ważne jest monitorowanie zmian w przepisach i dostosowywanie projektów ZIT do aktualnie obowiązujących norm i wymagań.

⁴ Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95;

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19900160095/U/D19900095Lj.pdf>

⁵ Programowanie perspektywy finansowej 2021 -2027 - Umowa Partnerstwa - [Czym jest Umowa Partnerstwa?](https://funduszeuropejskie.gov.pl) - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (funduszeuropejskie.gov.pl)

⁶ [Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](https://www.gov.pl)

Weryfikacja praktycznego wprowadzenia ZIT-ów w kontekście określonych ram prawnych, warunków regionalnych i społecznych – podstawa do badania społecznego:

Jednym z warunków wdrażania ZIT w Polsce jest uwzględnienie w strukturze Związku ZIT umocowanego statutowo, lub w inny prawny sposób, ciała doradczego organu stanowiącego lub lidera porozumienia składającego się ze wszystkich właściwych dla obszaru realizacji ZIT partnerów społeczno-gospodarczych, posiadającego prawo do opiniowania decyzji tego organu lub lidera w kwestiach związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT (realizacja zasady partnerstwa).

Podczas prac analitycznych koncentrowano się na **praktycznym wprowadzeniu** Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Polsce, z uwzględnieniem ram prawnych, regionalnych i społecznych. Dane z linków, dostępne umowy i dokumenty strategiczne stanowiły podstawę dla kompleksowej analizy, której celem było zrozumienie, jakie efekty przynosi implementacja ZIT oraz jakie wyzwania stoją przed regionami i społecznościami.

Podsumowanie tego etapu badania można podzielić na następujące obszary (*opisy, częściowo mogą stanowić rekomendacje naprawcze względem funkcjonowania ciał doradczych przy ZIT-ach*):

- **Rozwój Projektów ZIT:**

Różnice regionalne w rodzaju projektów są zauważalne. Regiony bardziej zurbanizowane skupiają się na inwestycjach infrastrukturalnych, podczas gdy te o charakterze wiejskim stawiają na rozwój lokalnych przedsiębiorstw.

- **Partycypacja Społeczna:**

Ocena dostępnych dokumentów wskazuje, że zaangażowanie społeczności lokalnych w proces decyzyjny dotyczący projektów ZIT jest zróżnicowane. W regionach, gdzie istnieją mechanizmy konsultacji społecznych, obserwuje się aktywny udział mieszkańców, chociaż nie zawsze stanowi on oczywisty element budowania otoczenia wokół projektów ZIT. W regionach o znikomym stopniu aktywności w procesach konsultacyjnych, nie zauważono działań włączających istotne grupy wpływu i interesu. Dalsza analiza sprawdzająca - czy opinie społeczne są skutecznie uwzględniane w podejmowaniu decyzji, jasno wskazywały na braki w tej materii. Wnioski dotyczące tego obszaru tematycznego zostaną przedstawione w dalszej części raportu.

- **Zgodność z Przepisami:**

Projekty ZIT są generalnie zgodne z przepisami prawa i regulacjami, co wynika z analizy Kodeksu Partnerstwa i Umowy Partnerstwa. Jednak, konieczne jest monitorowanie zgodności z kwestiami zamówień publicznych, ochrony środowiska i partnerstwa publiczno-prywatnego, aby uniknąć ewentualnych nieprawidłowości. W tym celu niezbędna jest kooperacja zarządów i członków ZIT z grupą doradczą monitorującą wydatkowanie funduszy strukturalnych na dany region.

- **Efektywność i Wpływ:**

Analiza danych wskazuje, że projekty ZIT przynoszą zamierzone efekty w zakresie rozwoju regionalnego, ekonomicznego i społecznego. Obserwuje się poprawę jakości życia społeczności lokalnych, wzrost miejsc pracy, oraz zwiększenie aktywności gospodarczej w danym obszarze. Chociaż jasno należy podkreślić, że ocena ta wynika jeszcze z konsekwencji realizacji poprzedniej perspektywy finansowej i dopiero teraz realizowanej kolejnej perspektywy.

- **Zrównoważony Rozwój:**

Przy analizie dostępnych dokumentów i Umowy Partnerstwa, stwierdzono, że projekty ZIT mogą skutecznie przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju regionów. Istnieje jednak konieczność monitorowania równowagi między aspektami ekologicznymi, społecznymi i ekonomicznymi, a więc harmonijnego podejścia do inwestycji.

- **Ewaluacja:**

Przeprowadzone badania społeczne są kluczowe dla zrozumienia korzyści i wyzwań projektów ZIT dla społeczności lokalnych. Konieczne jest jednak kontynuowanie badań jakościowych i ilościowych w celu dostarczenia bardziej szczegółowych danych na ten temat.

- **Rola Władz Lokalnych:**

Analiza dokumentów i publikacji Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego podkreśla aktywne zaangażowanie władz lokalnych w planowanie i realizację projektów ZIT. Warto jednak monitorować, czy rola ta jest spójna na poziomie wszystkich regionów.

- **Nadzór i Audyt:**

Przeszukiwanie danych z linków ujawnia obecność organów nadzoru i audytu, które monitorują procesy i wyniki projektów ZIT. Jednakże, analiza ta powinna uwzględniać, czy te organy działają efektywnie w każdym regionie.

Podsumowanie:

Analiza socjologiczna wskazuje, że ZIT są wprowadzane praktycznie w Polsce zgodnie z ramami prawno-regulacyjnymi. Projekty przynoszą założone efekty, ale istnieją różnice regionalne. Kluczowe jest dalsze monitorowanie partycypacji społecznej, zgodności z przepisami oraz efektywności działań władz lokalnych i organów nadzoru. Współpraca międzysektorowa, uwzględniająca reprezentację organizacji pozarządowych, jest istotna dla skutecznej implementacji ZIT. Dalsze badania i ewaluacje są zalecane dla pełniejszego zrozumienia skutków tych inwestycji na społeczności lokalne.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE A CIAŁA DORADCZE ZIT

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2021 – 2027 samorzady lokalne będą miały większy wpływ na oddolne, strategiczne planowanie swojego rozwoju w sposób zintegrowany. Rozwój „zintegrowany” zakłada również udział partnerów i podmiotów funkcjonujących na danym terenie, kluczowymi interesariuszami są oczywiście sami mieszkańcy. **Instrumenty Terytorialne** służące takim celom to: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), Inne Inwestycje Terytorialne (IIT) i Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Na rozwój ZIT-ów w:

- miejskich obszarach funkcjonalnych,
- średnich miastach tracących funkcje społeczno – gospodarcze,
- miastach objętych ZIT w latach 2014 – 2020 (największe polskie miasta) oraz
- innych miejskich obszarach funkcjonalnych wskazanych w programach regionalnych

ma być przeznaczone **minimum 8% środków EFRR**.

Cele ZIT-ów w praktyce

Do najważniejszych celów ZIT należy:

- promowanie partnerskiego modelu współpracy różnych jednostek administracyjnych na miejskich obszarach funkcjonalnych;
- zwiększenie efektywności podejmowanych interwencji poprzez realizację zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie;
- zwiększenie wpływu miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na kształt i sposób realizacji działań wspieranych na ich obszarze w ramach polityki spójności.

Realizacja celów ZIT w Polsce wymaga współpracy wielu podmiotów, w tym samorządów lokalnych, agencji rządowych, organizacji społecznych i przedsiębiorstw. Istnieją również programy wsparcia i narzędzia finansowe, które pomagają w finansowaniu i realizacji projektów ZIT. Kluczową rolę odgrywa również partycypacja społeczności lokalnych, która pozwala na uwzględnienie ich potrzeb i oczekiwań w procesie planowania i wdrażania projektów.

Cele Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w praktyce są realizowane poprzez podejmowanie różnorodnych działań na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Poniżej przedstawiono główne aspekty, uwzględniane w Polsce w realizacji celów ZIT:

- **Planowanie Przestrzenne i Strategie Rozwoju Regionalnego:** Jednym z kluczowych narzędzi realizacji ZIT jest planowanie przestrzenne. Opracowywane są strategie rozwoju regionalnego i lokalne plany zagospodarowania przestrzennego, które uwzględniają cele ZIT. Te dokumenty określają priorytety inwestycyjne, obszary do rozwoju oraz cele społeczno-ekonomiczne.
- **Udział Społeczności Lokalnych:** Wdrażanie ZIT w Polsce wiąże się z aktywnym uczestnictwem społeczności lokalnych. Organizowane są konsultacje społeczne, w których mieszkańcy mogą wyrażać swoje opinie i wносить propozycje dotyczące projektów ZIT.
- **Finansowanie z Funduszy Unijnych:** ZIT to instrumenty wielofunduszowe, co oznacza, że Polska może korzystać z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+), Funduszu Spójności (FS), czy Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST), aby wspierać projekty ZIT.⁷
- **Współpraca Międzysektorowa:** W ramach ZIT, Polska promuje współpracę między różnymi sektorami, takimi jak sektor publiczny, prywatny i społeczny. Partnerstwa publiczno-prywatne są stosowane w niektórych projektach ZIT.
- **Zrównoważony Rozwój:** nacisk na zrównoważony rozwój w kontekście ZIT odgrywa istotną rolę. Przywiązuje się wagę, aby projekty uwzględniały aspekty ekologiczne, społeczne i ekonomiczne.
- **Edukacja i Kształcenie:** Promowanie edukacji i kształcenia jest często częścią projektów ZIT, które mają na celu podniesienie kwalifikacji i kompetencji społeczności lokalnych.

Podstawą do realizacji celów ZIT jest ponadlokalna **Strategia ZIT**. Dokument ten musi zawierać takie informacje, jak obszar geograficzny, analizę potrzeb i opis proponowanych rozwiązań. **MUSI** również zawierać **opis udziału partnerów zgodnie z art. 8 rozporządzenia ramowego w przygotowaniu strategii i jej realizacji**.

Partnerami z art. 8 są władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne; partnerzy gospodarczy i społeczni; w stosownych przypadkach, organizacje badawcze i uniwersytety, **ORAZ** właściwe **podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie**, takie jak partnerzy działający **na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe**, oraz podmioty odpowiedzialne za **promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji**.

⁷ [Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](https://www.gov.pl/web/ministerstwo-funduszy-i-polityki-regionalnej/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027)

CIAŁA DORADCZE DS. ZIT-ów

Konceptualizacja ciał doradczych ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Polsce, określona w **Umowie Partnerstwa z 30 czerwca 2022 r.**, stanowi kluczowy element struktury wspierającej procesy decyzyjne związane z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT. W ramach tego podejścia, każdy obszar powinien posiadać CIAŁO DORADCZE umocowane statutowo bądź w inny prawny sposób. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, te ciała doradcze mają prawo do opiniowania decyzji organu wykonawczego lub lidera związanego z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT poprzez przyjmowanie stosownych uchwał lub stanowisk. Uchwały te nie mają charakteru wiążącego, stanowią jednak ważny instrument wpływu, przede wszystkim jeśli chodzi o jakość realizowanej Strategii ZIT.

W chwili obecnej, zgodnie z danymi Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego, prace nad aktualizacjami lub przygotowaniem Strategii ZIT trwają na terenie Polski dla ponad 80 podmiotów. Działania podejmowane w ramach ZIT, zwłaszcza w kolejnych latach, są kluczowe dla jakości życia mieszkańców, co podkreśla potrzebę społecznego czynnika weryfikacji w procesie tworzenia i realizacji Strategii ZIT.

W kontekście Kodeksu Partnerstwa, który obowiązuje od 2014 r., oraz Umowy Partnerstwa z czerwca 2022 r., istotnym elementem działania ciał doradczych jest włączenie społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska i promujących włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób ze specjalnymi potrzebami, równość płci i niedyskryminację.

W świetle powyższych danych i zaleceń Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego, istnieje potrzeba **aktywnego uczestnictwa** ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH w pracach CIAŁ DORADCZYCH przy ZIT-ach, co wpłynie na skuteczność i zrównoważony rozwój terytorialny. Współpraca między ZIT-ami a ciałami doradczymi, zwłaszcza w kontekście nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027, staje się kluczowym elementem kształtowania skutecznych strategii inwestycyjnych, uwzględniających głos społeczny i dążących do osiągnięcia zaplanowanych efektów w sposób przejrzysty i partycypacyjny.

Zasada partnerstwa jako podstawa działania ciał doradczych ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych:

Zasada partnerstwa w kontekście zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) odnosi się do fundamentalnego podejścia, które zakłada, że proces planowania, wdrażania i zarządzania projektami inwestycyjnymi na danym obszarze powinien opierać się na ścisłej współpracy i zaangażowaniu wszystkich istotnych interesariuszy, w tym organów publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw i innych instytucji.

Zasada partnerstwa zakłada, że decyzje i działania dotyczące inwestycji terytorialnych powinny być podejmowane w sposób otwarty, transparentny i demokratyczny, uwzględniając

różnorodność perspektyw i potrzeb różnych grup społecznych. Efektem zasady partnerstwa jest zapis w Umowie Partnerstwa, która jest dokumentem określającym ramy współpracy i odpowiedzialności różnych partnerów, w tym ciał doradczych, w procesie zarządzania projektami ZIT.

Ciała doradcze w ramach ZIT-ów, według zapisów, pełnią istotną rolę w konsultacjach i doradztwie przy podejmowaniu decyzji dotyczących inwestycji terytorialnych. Ich zadaniem jest dostarczanie ekspertyz, analiz, rekomendacji i opinii, które pomagają podejmować mądrzejsze i bardziej efektywne decyzje inwestycyjne. Dzięki zasadzie partnerstwa i istnieniu ciał doradczych, proces inwestycji terytorialnych może stać się bardziej partycypacyjny, uwzględniający różnorodność perspektyw i dążący do osiągnięcia trwałego rozwoju regionów.

BADANIE SPOŁECZNE

Geneza, kontekst i cel badania

Badanie wynika z konieczności zrozumienia roli społeczeństwa obywatelskiego i ciał doradczych w procesie podejmowania decyzji dotyczących ZIT w kontekście nowej perspektywy finansowej Polityki Spójności 2021-2027.

Kontekst regulacyjny:

Przyjęte regulacje, w tym Umowa Partnerstwa i Kodeks Partnerstwa, zakładają włączenie społeczeństwa obywatelskiego w prace ciała doradczego przy ZIT i prawo do opiniowania decyzji tego organu w zakresie przygotowania i wdrażania Strategii ZIT.

Ministerstwo Funduszy i Rozwoju Regionalnego opublikowało przewodniki dotyczące realizacji instrumentów terytorialnych i strategii rozwoju ponadlokalnego, co stanowi istotny kontekst dla badań.

Rola ZIT w nowej perspektywie finansowej:

Nowa perspektywa finansowa Polityki Spójności 2021-2027 zwiększa nacisk na narzędzia terytorialne, szczególnie ZIT. W kontekście przekierowania środków na Miejskie Obszary Funkcjonalne, badanie miało na celu zrozumienie roli ciał doradczych w podejmowaniu kluczowych decyzji dotyczących wydatkowania środków.

Wyzwania związane z Zarządzaniem ZIT:

Obecna struktura zarządzania ZIT minimalizuje partnerów spoza samorządu, co może stanowić utrudnienie w kontrolowaniu wydatkowania środków zgodnie z zasadami Europejskiego Zielonego Ładu i DNSH, zwłaszcza w kontekście inwestycji o wpływach środowiskowych. Brak zróżnicowanej reprezentacji społecznej w organach zarządzających ZIT stwarza wyzwania dla skutecznego osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Wpływ Demograficzny i Energetyczny Miejscowości:

Przemiany demograficzne prognozują, że do 2050 roku mieszkańcy miast stanowiąc będą nawet 80% populacji państw członkowskich, co podkreśla konieczność skutecznego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne. Dane Komisji Europejskiej wskazują, że 70% energii w UE jest zużywane przez miasta, co podkreśla kluczową rolę ZIT w zrównoważonym rozwoju.

Rola Instytucji Partnerskich Spoza Administracji:

Aby społeczeństwo obywatelskie miało realny wpływ na decyzje dotyczące zrównoważonego rozwoju, istnieje potrzeba zaangażowania instytucji partnerskich spoza administracji, w tym organizacji pozarządowych. Obecna znikoma reprezentacja spoza samorządu w ZIT stanowi potencjalne zagrożenie dla inwestycji środowiskowych.

Cel badania:

Cel analizy społecznej dotyczącej grup doradczych ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) był głównie ukierunkowany na pozyskanie informacji od członków tych ciał dotyczących ich współpracy i działań w ramach tych struktur. W tym kontekście, badanie miało następujące cele:

- **Pozyskanie informacji na temat oczekiwań członków ciał doradczych:** Skupiło się na zgłębieniu oczekiwań członków ciał doradczych ds. ZIT-ów w kontekście ich uczestnictwa w ZIT. Analiza miała na celu zrozumienie zarówno indywidualnych, jak i grupowych oczekiwań, co umożliwiło stworzenie pełnego obrazu potrzeb i aspiracji uczestników.
- **Ocena efektywności działań grup doradczych:** Istotnym celem było dokonanie oceny efektywności działań podejmowanych przez grupy doradcze ds. ZIT-ów. Przeanalizowanie działań grup miało na celu zidentyfikowanie mocnych stron oraz obszarów, które mogłyby zostać ulepszone. To podejście miało dostarczyć informacji na temat wpływu tych grup na podejmowanie decyzji związanych z Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi.
- **Konsultacja terminologii związanej z ciałami doradczymi ds. ZIT-ów:** Badanie zakładało również konsultację terminologii związanej z ciałami doradczymi ds. ZIT-ów. Ten aspekt analizy miał na celu jednoznaczne zrozumienie i interpretację używanych terminów przez członków tych grup, co było kluczowe dla efektywnej komunikacji i współpracy.
- Ostatecznym celem analizy było nie tylko pozyskanie danych na temat funkcjonowania ciał doradczych ds. ZIT-ów w przeszłości, ale także uzyskanie pełnego zrozumienia dynamiki tych struktur oraz zidentyfikowanie obszarów, które mogą wymagać dalszych badań lub ulepszeń.

Metodologia badania:

O co pytaliśmy - pytania badawcze

Badanie dotyczące ciał doradczych Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) miało na celu zrozumienie współpracy i działań członków tych struktur. Oto pytania badawcze, które odpowiadają poszczególnym celom projektu:

- **Pozyskiwanie Informacji na Temat Oczekiwań Członków Ciał Doradczych:**
 - a. Jakie są główne oczekiwania członków ciał doradczych w kontekście ich udziału w ZIT?
 - b. Jakie korzyści członkowie ciał doradczych oczekują osiągnąć, uczestnicząc w ZIT?
 - c. Czy istnieją konkretne cele, które członkowie ciał doradczych chcieliby osiągnąć poprzez swoją aktywność w strukturach ZIT?

- **Ocena Efektywności Działań Grup:**
 - a. Jak członkowie ciał doradczych oceniają skuteczność działań podejmowanych w ramach ZIT?
 - b. Jakie konkretne działania zostały uznane za najbardziej efektywne w osiągnięciu celów ZIT?
 - c. Czy członkowie dostrzegają potencjalne obszary poprawy w dotychczasowych działaniach?
- **Konsultacja Terminologii związanej z Ciałami Doradczymi ds. ZIT:**
 - a. Jakie są rozumienia i interpretacje terminów związanych z ciałami doradczymi ds. ZIT wśród członków tych struktur?
 - b. Czy terminologia używana w kontekście ZIT jest jednoznaczna dla wszystkich członków ciał doradczych, czy istnieją różnice w interpretacji?

Opis narzędzi badawczych

Desk Research

Badanie desk research (badanie biurkowe) jest metodologią badawczą, która polega na analizie dostępnych dokumentów, raportów, analiz, danych i innych źródeł informacji w celu uzyskania wglądu w określony temat badawczy lub zagadnienie. Jego celem jest rozumienie danego tematu lub zagadnienia poprzez analizę dostępnych źródeł informacji. W przypadku opisanego badania, celem jest zrozumienie strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) oraz innych dokumentów strategicznych z perspektywy/pozycji członków i członkiń ciał doradczych ZIT.

W badaniu desk research użyto różnych źródeł informacji, takich jak strategie ZIT, dokumenty krajowe i europejskie oraz podstawy prawne współpracy samorządowej. Te zróżnicowane źródła pozwoliły na uzyskanie pełniejszego obrazu sytuacji.

Głównym celem powyższego badania była analiza dokumentów strategicznych związanych ze Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi, programami UE oraz innymi dokumentami krajowymi i europejskimi. Badanie to miało dostarczyć wglądu w cele, strategie i działania związane z rozwojem terytorialnym i wykorzystaniem funduszy unijnych na przykładzie case study.

Ankieta

Badanie zostało zrealizowane przy pomocy jednej z podstawowych technik socjologii empirycznej tj. anonimowej ankiety, nie nadzorowanej przez badaczy. Kwestionariusz został stworzony na ogólnodostępnej, bezpłatnej platformie Google Forms⁸. Zbieranie danych, w tej formie było najbardziej właściwą, prostą i dostępną techniką badawczą.

⁸ Google Forms to oprogramowanie do administrowania ankietami wchodzące w skład bezpłatnego internetowego pakietu Google Docs Editors oferowanego przez Google. Usługa obejmuje również

Grupa badanych, kryteria doboru próby i charakterystyka badanej próby

Do badania zaproszono członkinie i członków ciał doradczych przy Zespołach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w całej Polsce. Informacja o badaniu została szeroko rozpowszechniona drogą mailową przez biuro Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. W kilku turach, mailing trafił do ponad setki rekordów mailingowych. Ponadto, z kilkoma osobami zostały przeprowadzone osobiste rozmowy, zachęcające do udziału w badaniu.

Finalnie badanie przeprowadzono w październiku 2023r. i składało się z ankiety online rozpowszechnianej drogą mailową (wykorzystanie zasobów bazowych OFOPu) oraz formularza do case study rozesłanego mailem do przedstawicieli i przedstawicielek ciał doradczych ZIT.

Badanie było anonimowe i poufne, co miało się przyczynić do zachęcenia respondentów do udzielania licznych i szczerych odpowiedzi. Zapewnienie anonimowości miało stworzyć atmosferę zaufania, sprzyjającą otwartej wymianie informacji.

Niestety, pomimo aktywnego propagowania badania przez biuro OFOPu, odzew respondentów i respondentek oceniamy jako niewielki.

Finalnie, na ankietę odpowiedziało 25 osób, członków i członkiń grup doradczych ZIT. Na maila odpowiedziało ok. 10 osób. Na podstawie tych odpowiedzi, streszczono zasady funkcjonowania ciał doradczych w niektórych regionach.

Charakterystyka badanej próby:

Dane z ankiet pokazują, że kobiety stanowią 45% ogólnej liczby respondentów i respondentek. Mężczyźni reprezentują 55% udziału w grupie. Warto zauważyć, że nie ma osób zidentyfikowanych jako "Inne" w kontekście płci wśród respondentów.

Staż i poziom zaawansowania w pracy w ciele doradczym ds. ZIT:

W kwestii związanej ze stażem, często pojawiały się odpowiedzi odnoszące się do poziomu wiedzy i przygotowania. Można wnioskować, że poziom wiedzy i zaangażowania jest rezultatem praktyki zdobytej podczas wcześniejszych doświadczeń związanych z pracą w ciałach dialogu czy doradczych.

Staż w grupie doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) przedstawia się zróżnicowanie, co odzwierciedla się w różnych okresach czasu, jakie respondenci zadeklarowali. W ciałach doradczych znajdują się osoby z różnymi poziomami zaawansowania w tego typu pracy, od tych, które zaczynają swoją działalność ("niski - dopiero zaczynam") do tych z dłuższym stażem, takimi jak 10 lat (5,6%).

Dokumenty Google, Arkusze Google, Prezentacje Google, Rysunki Google, Witryny Google i Google Keep – opis na podstawie <https://www.google.com/forms/about/>

Spośród badanych, 16,7% zadeklarowało jednomiesięczny staż, co sugeruje, że są to osoby dopiero rozpoczynające swoje zaangażowanie w ciele doradczym. Również 16,7% zaznaczyło 4-miesięczny staż lub zadeklarowało pierwsze zaangażowanie w ciele doradczym, co może świadczyć o chęci nowych doświadczeń w tym obszarze i wkładu w rozwój ZIT.

Grupa respondentów skupia się na różnorodnych doświadczeniach i stażu w ciele doradczym ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych - warto zauważyć, że istnieje grupa respondentów, którzy udzielili ogólnych odpowiedzi dotyczących stażu, takich jak "Pierwszy raz" czy "niski - dopiero zaczynam". Wśród ankietowanych znajdują się również osoby, które wskazały "brak" doświadczenia, co może oznaczać, że są one dopiero na etapie rozważań czy przygotowań do zaangażowania w ciele doradczym.

Podsumowując, dane te pokazują zróżnicowanie zaangażowania respondentów w ciało doradcze ds. ZIT, od osób dopiero zaczynających swoją działalność do tych z długim doświadczeniem, co stanowi bogactwo perspektyw i potencjalnych wkładów w rozwój tej grupy, ale również niesie ryzyko braku zorganizowania i pracy zespołowej, w oparciu o wiedzę.

ANALIZA MATERIAŁU BADAWCZEGO

Metody analizy materiału – narzędzia

Formularz Google Forms.

Na potrzeby analizy wykorzystano możliwości automatycznych zestawień i tabel, generowanych przez formularz Google Forms. W ten sposób zostały opracowane dane z pytań, które posłużyły, jako baza, do opisu grupy badanych. Dane statystyczne, uzyskane z Google Forms, zostały również wykorzystane do obliczenia m.in. rozkładu poziomu oczekiwań i motywacji członków ciał doradczych ZIT, a także poziomu wiedzy merytorycznej np. dot. znajomości zapisów prawnych. Ponadto, wykorzystując możliwości Google Forms, stworzono wykresy statystyczne rozkładu form aktywności w kategoriach sport, kultura, relacje, samorozwój i inne, które wykorzystano w niniejszej pracy.

Matryca kategoryzacji form

W celu sprawdzenia, rozkładu form aktywności w podziale na poszczególne kategorie, stworzono matrycę kategoryzacji form. Wykorzystano do tego arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel z pakietu Microsoft Office⁹. W formie tabelarycznej, uszeregowano aktywności poszczególnych kategorii.

Analiza danych empirycznych

Kolejnym krokiem było przekształcenie zebranych danych w formę, która umożliwiła ich analizę. Dane zostały poddane procesowi kodowania, kategoryzacji i interpretacji, co

⁹Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Arkusz_kalkulacyjny (ostatnia wizyta 30.01.2021r.)

pozwoili na wyciągnięcie głównych wniosków oraz identyfikację kluczowych trendów i zależności społecznych.

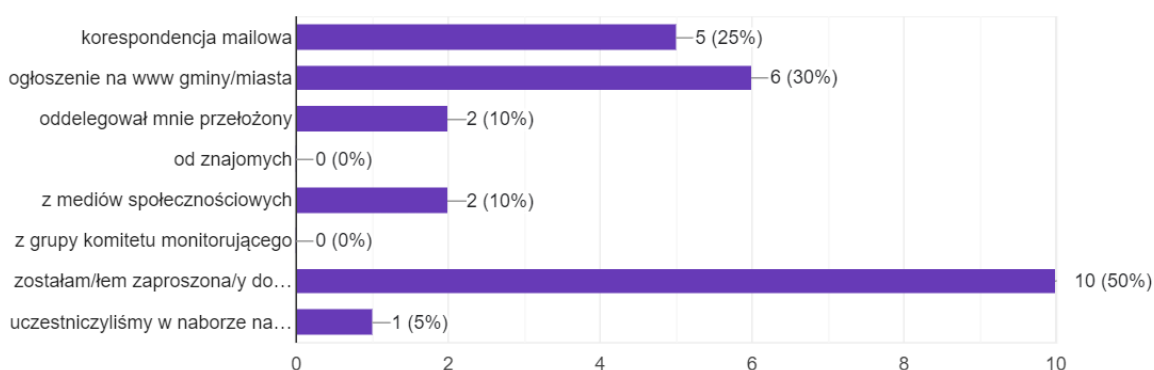
Wszystkie etapy analizy danych były prowadzone z uwzględnieniem zasad etyki badawczej, a analiza została oparta na podejściu interdyscyplinarnym, uwzględniając socjologiczne, psychologiczne i kontekstualne aspekty zgromadzonych informacji. Całość tego procesu stanowi istotny wkład w rozwinięcie wiedzy na temat badanego obszaru i jest istotnym elementem raportu socjologicznego.

INTERPRETACJA WYNIKÓW

ŹRÓDŁA INFORMACJI - NABOR DO GRUPY DORADCZEJ

Analizując odpowiedzi na pytanie dotyczące źródeł informacji o naborze do ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) można stwierdzić, że uczestnicy zdobywali informacje na różne sposoby.

„Zostałam zaproszona do udziału w pracach ciała doradczego ds. ZIT”. **Połowa respondentów otrzymała zaproszenie do udziału** w pracach ciała doradczego. To może świadczyć o selektywnym podejściu do rekrutacji i docenieniu konkretnych kompetencji uczestników.



30% dowiedziało się o możliwości dołączenia do ciała doradczego **poprzez ogłoszenie opublikowane na stronie internetowej swojej gminy/miasta**. To sugeruje, że dostępność informacji online jest istotnym kanałem dotarcia do potencjalnych uczestników.

Dla 25% respondentów głównym źródłem informacji o naborze **było otrzymanie korespondencji mailowej**. To wskazuje na aktywne korzystanie z elektronicznej formy komunikacji przez organizatorów naboru.

10% uczestników zostało oddelegowanych do udziału w ciele doradczym przez swoich przełożonych.

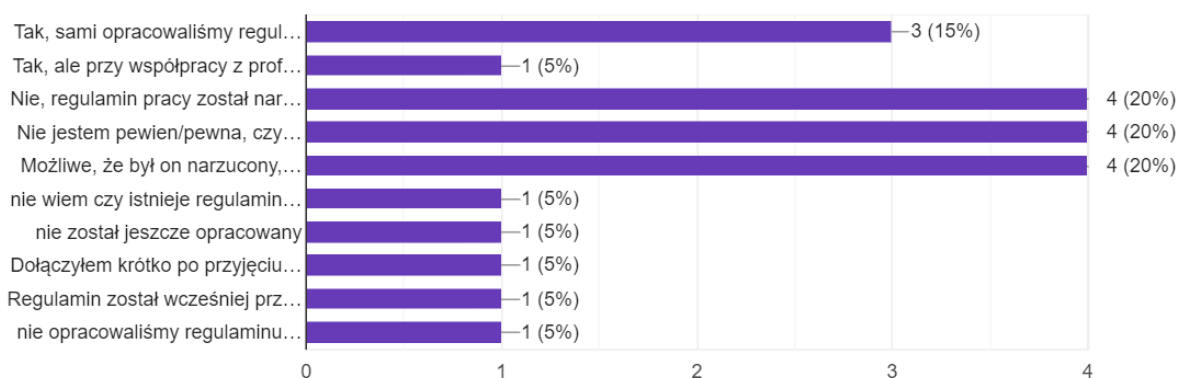
Także 10% respondentów uzyskało informacje o naborze poprzez media społecznościowe. To dowodzi rosnącej roli platform internetowych jako źródła informacji.

„Uczestniczyliśmy w naborze na parterów ZIT, potem zostaliśmy przekształceni w ciało doradcze” - 5% respondentów uczestniczyło pierwotnie w naborze na parterów ZIT, a następnie zostali przekształceni w ciało doradcze. To wskazuje na ewolucję struktury organizacyjnej oraz adaptację do zmieniających się potrzeb i celów.

Podsumowując, różnorodność źródeł informacji wskazuje na skuteczną strategię dotarcia do potencjalnych członków ciała doradczego ds. ZIT (tam, gdzie takowe ciała doradcze powstały) uwzględniającą zarówno tradycyjne, jak i nowoczesne formy komunikacji.

CZY WIEMY JAK PRACOWAĆ? – O REGULAMINACH PRACY

Weryfikując różnorodność podejść uczestników ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) do opracowania regulaminu pracy, można stwierdzić, że istnieje rozbieżność w podejściach zarządczych i stopniu zaangażowania uczestników w kształtowanie zasad funkcjonowania grupy.



Poniżej zamieszczamy cytaty oraz dodatkowe informacje uzyskane z odpowiedzi respondentów:

Aż 20 % uczestników zaakceptowało gotowy regulamin narzucony przez instytucję, co może wynikać z wytycznych organizacyjnych lub celów instytucji –

„Nie, regulamin pracy został narzucony z góry przez instytucję lub organizację, którą reprezentujemy. Zasady były już znane na etapie rekrutacji do grupy doradczej”; „Możliwe, że był on narzucony, ale nie wiedziałem/am, że mogę mieć wpływ na treść regulaminu”; „Regulamin został wcześniej przygotowany i przesłany wcześniej do członków Rady Doradczej, na posiedzeniu Rady został przyjęty przez Członków Rady.”

Inna grupa respondentów (nadal 20%) **wyraziła niepewność co do własnego zaangażowania w proces opracowywania regulaminu.** Część respondentów (5 %) **nie była pewna istnienia regulaminu lub nie miała aktywnego udziału** w jego opracowywaniu –

„Nie wiem czy istnieje regulamin, na pewno sami nad nim nie pracowaliśmy”.

"Tak, sami opracowaliśmy regulamin pracy ciała doradczego. Działaliśmy jako grupa i wspólnie opracowaliśmy zasady, które uważaliśmy za odpowiednie dla naszego działania"

- **Część uczestników (15%) zaangażowała się aktywnie w proces tworzenia regulaminu**, co świadczy o ich zaangażowaniu w kształtowanie zasad funkcjonowania grupy. Decyzje podejmowane kolektywnie mogły wpływać na poczucie wspólnoty i odpowiedzialności za działania.

"Tak, ale przy współpracy z profesjonalistami ds. zarządzania grupami doradczymi. Opracowaliśmy regulamin, który był dostosowany do naszych potrzeb i celów" - Inna grupa respondentów (5%) skorzystała z profesjonalnego wsparcia przy opracowywaniu regulaminu, co sugeruje świadomość znaczenia odpowiednich zasad funkcjonowania ciała doradczego.

Podsumowując, zróżnicowane podejścia do opracowywania regulaminu wskazują na różnice w modelach zarządzania grupą doradczą, co może wpływać na efektywność działań oraz stopień zaangażowania uczestników. **Aktywny udział w kształtowaniu zasad może być kluczowy dla skutecznej współpracy.**

PO CO TUTAJ W OGÓLE JESTESMY? - MOTYWACJE CZŁONKÓW I CZŁONKIŃ GRUP DORADCZYCH

Analizując zgromadzone dane, możemy wyróżnić kluczowe motywacje respondentów w kontekście aplikowania do ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Poniżej przedstawiamy jakościowe podsumowanie głównych tematów:

- **Aktywne uczestnictwo w pracy na rzecz społeczności lokalnej i Dzielenie się doświadczeniem**

Osiemdziesiąt procent respondentów wskazało, że głównym bodźcem do aplikowania było pragnienie aktywnego uczestnictwa w projektach i inicjatywach, które mają bezpośredni wpływ na rozwój i poprawę warunków życia w społeczności lokalnej. To podkreśla silne zaangażowanie społeczne i troskę o dobro wspólne. Tak samo duża liczba respondentów wyraziła chęć dzielenia się swoim doświadczeniem z obszaru Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Wskazuje to na gotowość do współpracy i wspólnego dzielenia się wiedzą, co może przyczynić się do efektywniejszego podejścia do inwestycji terytorialnych.

- **Aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych**

Sześćdziesiąt procent respondentów wyraziło aspiracje do bycia aktywnym uczestnikiem procesów decyzyjnych związanych z inwestycjami terytorialnymi, bowiem *„Jest to okazja do dążenia do wpływu na kształtowanie polityk lokalnych i decyzji mających istotne znaczenie dla społeczności”*.

- **Wartość pracy w grupie doradczej (40%):**

Dla czterdziestu procent respondentów istotnym motywatorem było uczestnictwo w grupie doradczej. Podkreślają oni znaczenie współpracy i wymiany poglądów w ramach tej struktury, co może sprzyjać lepszemu zrozumieniu różnorodnych perspektyw.

- **Szansa na zdobycie nowych umiejętności**

Również czterdzieści procent osób aplikujących do ciała doradczego uważa, że jest to okazja do rozwoju nowych umiejętności związanych z planowaniem inwestycji terytorialnych. Jest to wyraźne świadectwo chęci osobistego i zawodowego rozwoju.

- **Budowanie relacji i sieci kontaktów**

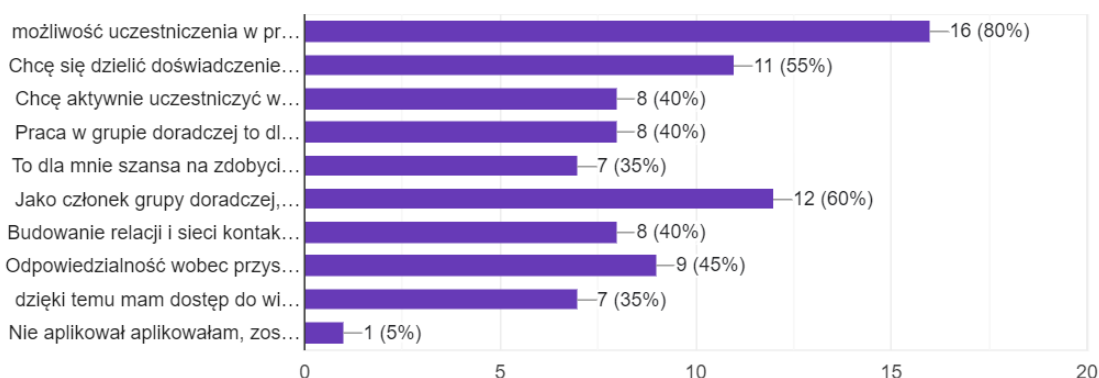
Trzydzieści pięć procent respondentów podkreśla znaczenie budowania relacji i nawiązywania kontaktów w ramach ciała doradczego. Ta motywacja może przyczynić się do tworzenia trwałych więzi społeczności lokalnej.

- **Odpowiedzialność wobec społeczności**

Istotnym czynnikiem motywującym dla trzydziestu pięciu procent uczestników było poczucie odpowiedzialności wobec społeczności lokalnej. Chcą oni aktywnie uczestniczyć w procesach decyzyjnych dotyczących inwestycji terytorialnych, wykazując zaangażowanie w dobro wspólne.

- **Dostęp do informacji**

Niewielka grupa respondentów (pięć procent) wskazała, że ich motywacją do aplikowania jest dostęp do kluczowych informacji. Uczestnictwo w ciele doradczym jest dla nich sposobem na zdobycie dostępu do istotnych danych.



Podsumowując, motywacje respondentów do aplikowania do ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych obejmują chęć aktywnego uczestnictwa, dzielenia się doświadczeniem, pracę w grupie, rozwój umiejętności oraz odpowiedzialność i zaangażowanie w procesy decyzyjne na rzecz społeczności lokalnej. Te elementy wskazują na silne zaangażowanie społeczne i potrzebę współpracy dla wspólnego dobra.

OCZEKIWANIA WOBEC CZŁONKOSTWA W GRUPIE DORADCZEJ DS. ZIT

W wyniku analizy odpowiedzi respondentów uczestniczących w badaniu dotyczącym oczekiwań wobec członkostwa w grupie doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), ujawniają się kluczowe oczekiwania, które kształtowały ich decyzję o

zaangażowaniu się w to ciało doradcze. Poniżej prezentujemy opisowy wkład do raportu badawczego:

- **Wprowadzenie pozytywnych zmian w społeczności**

Osiemdziesiąt procent respondentów wyraziło główne oczekiwanie dotyczące wprowadzenia pozytywnych zmian w społeczności lokalnej. Wskazują na silne zaangażowanie społeczne, kierując się pragnieniem działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców.

- **Zdobywanie nowych doświadczeń i umiejętności**

Trzydzieści pięć procent respondentów chciało zdobyć nowe doświadczenia i umiejętności w obszarze monitorowania inwestycji terytorialnych oraz analizy projektów. Uczestnictwo w grupie doradczej widzieli jako szansę na rozwój kompetencji związanych z planowaniem i oceną inwestycji.

- **Nawiązywanie cennych kontaktów i współpraca**

Trzydzieści procent respondentów liczyło się z możliwością nawiązania cennych kontaktów i współpracy, zarówno z innymi członkami Komitetu Społecznego, jak i przedstawicielami instytucji zaangażowanych w projekty ZIT. Wskazuje to na oczekiwania co do potencjalnego wpływu grupy doradczej na budowanie relacji społecznych w lokalnym kontekście.

- **Aktywne uczestnictwo w procesie decyzyjnym**

Czterdzieści pięć procent respondentów oczekiwało możliwości aktywnego uczestnictwa w procesie decyzyjnym związanym z inwestycjami terytorialnymi. Artykułowali pragnienie wyrażenia swojego zdania i wniesienia wkładu w podejmowanie decyzji.

- **Zrozumienie projektów i ich wpływu na rozwój regionu**

Pięćdziesiąt procent respondentów podkreślało nadzieję na lepsze zrozumienie projektów Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i ich wpływu na rozwój regionu. Oczekiwali, że ich uczestnictwo w grupie doradczej przyczyni się do pełniejszego zrozumienia kontekstu i skutków tych projektów.

- **Działania na rzecz zrównoważonego rozwoju**

Pięćdziesiąt procent respondentów wyznaczyło sobie za cel aktywne zaangażowanie się w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, dążąc do długotrwałych korzyści dla społeczności lokalnej. Potwierdza to silne pragnienie uczestnictwa w procesach, które przyczynią się do trwałego dobra społeczności.

- **Kooperacja ze stroną społeczną w procesie planowania inwestycji**

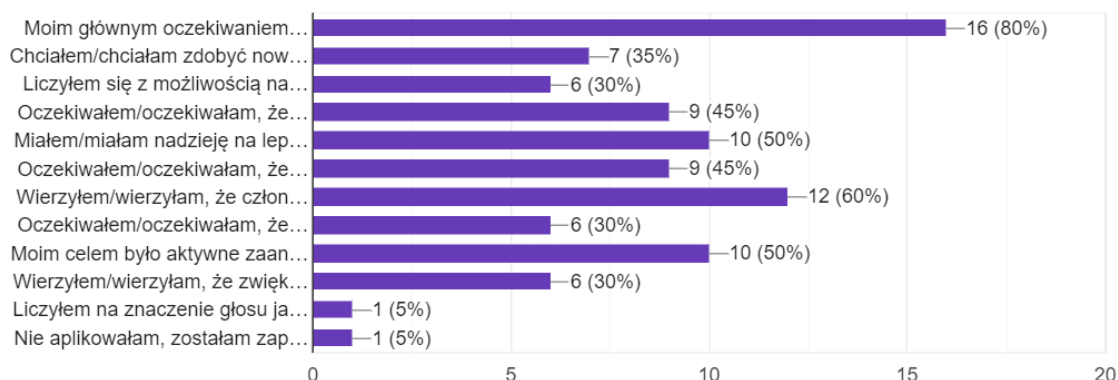
Trzydzieści procent respondentów wierzyło, że członkostwo w Komitecie Społecznym zwiększy otwartość przedstawicieli samorządu na kooperację z sektorem społecznym w obszarze planowania i przygotowywania inwestycji. Ich nadzieja sugeruje oczekiwania dotyczące współpracy pomiędzy różnymi podmiotami w procesie planowania i konsultowania inwestycji.

- **Znaczenie reprezentowanego głosu**

Pięć procent respondentów wyraziło nadzieję na znaczenie reprezentowanego przez nich głosu w grupie doradczej. Oczekiwali uwzględnienia perspektywy i opinii, które reprezentują.

- **Brak pewności po otrzymaniu zaproszenia**

Pięć procent respondentów, w tym jedna osoba zaproszona, nie aplikowało z powodu braku pewności co do oczekiwań. Wskazuje to na potrzebę jasnego przedstawienia roli i oczekiwań wobec uczestników już na etapie zaproszenia.



Podsumowując, oczekiwania respondentów wobec członkostwa w grupie doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych są zróżnicowane i obejmują szereg istotnych aspektów. Jak jedna z badanych wyraziła, *"Znaczenie głosu społecznego w moim przekonaniu jest równoważne z wolą polityczną i stanowi konieczną równowagę."* Ta perspektywa podkreśla istotę roli społeczności w procesie podejmowania decyzji, równorzędną z decyzjami politycznymi.

Jednocześnie, inny respondent wyraził pewne rozczarowanie, mówiąc: *"Miałem nadzieję, że zespół opiniujący będzie miał większy wpływ na wybór katalogu inwestycji, lecz ostatecznie zmiany, jakie były możliwe, ograniczyły się do konkretnych - wypracowanych uprzednio - projektów."* To świadczy o **oczekiwaniach dotyczących większego wpływu społeczeństwa na proces decyzyjny oraz nadziei na większą elastyczność w kształtowaniu katalogu inwestycji.**

Dodatkowo, warto zaznaczyć, że jedna z respondentek, która nie aplikowała, a została zaproszona, wyznała: *"Nie wiedziałam, czego dokładnie oczekiwać."* To podkreśla potrzebę jasnego definiowania roli i oczekiwań wobec uczestników już na etapie zaproszenia.

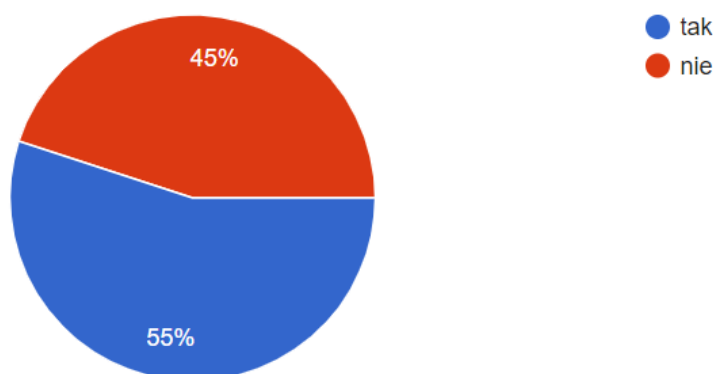
W kontekście tych opinii, realizacja oczekiwań respondentów ma potencjał istotnego wpływu na skuteczność grupy doradczej oraz na pozytywne rezultaty projektów ZIT.

Co istotne, najwięcej respondentów (35%) oceniło, że obecnie ich oczekiwania wobec członkostwa w grupie doradczej ds. ZIT są neutralne. Podobna liczba osób (20%) wyraziła, że ich oczekiwania są częściowo spełnione lub całkowicie spełnione.

Wnioski z tej analizy mogą wskazywać na zróżnicowane doświadczenia i poziomy satysfakcji wśród respondentów w kontekście spełnienia ich oczekiwań związanych z uczestnictwem w grupie doradczej ds. ZIT. Dalsza analiza może pomóc w zidentyfikowaniu obszarów wymagających uwagi i ewentualnych działań usprawniających funkcjonowanie tej grupy.

ZNAJOMOŚĆ USTAWY WDROŻENIOWEJ:

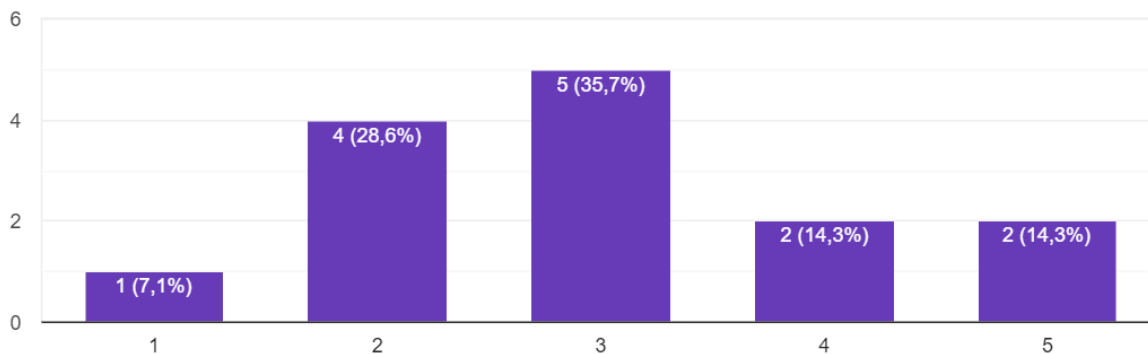
Analizując stopień zapoznania się z zapisami Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, 55% respondentów zadeklarowało znajomość zapisów Ustawy Wdrożeniowej dotyczącej środków europejskich w okresie 2021–2027, co stanowi większość badanej próby. 45% respondentów przyznało, że nie zdążyło jeszcze zapoznać się z wymienioną Ustawą.



W kontekście dalszej analizy i interpretacji tych wyników, istotne staje się zgłębienie powodów, dla których niektórzy respondenci nie mieli jeszcze okazji zapoznać się z Ustawą Wdrożeniową. Taka analiza może rzucić światło na specyficzne determinanty świadomości społeczeństwa w kontekście regulacji finansowanych ze środków europejskich.

ANALIZA POZIOMU WIEDZY I ZAINTERESOWAŃ W KONTEKŚCIE USTAWY WDROŻENIOWEJ (2021-2027) I FUNDUSZY UE:

Najgłębsze zainteresowanie respondentów koncentruje się wokół obszaru funduszy UE (22,2%), wskazując na pragnienie zrozumienia najszerszego spektrum kwestii finansowych. Równie istotne jest zauważenie, że 22,2% respondentów pragnie zgłębić wiedzę na temat projektów społecznych, co świadczy o rosnącym zainteresowaniu inicjatywami o charakterze społecznym.

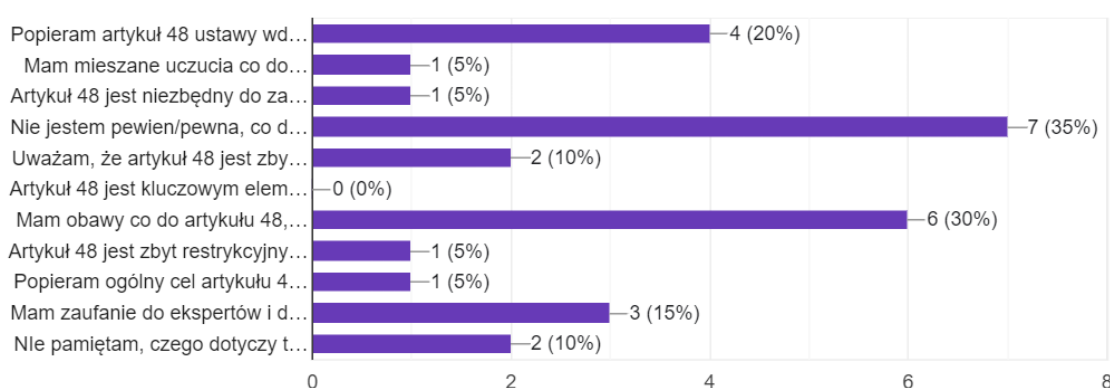


Pyt. Jeśli tak, na ile oceniasz swój poziom wiedzy zapisów Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (tzw. Ustawy Wdrożeniowej) (Skala od 1 - zupełnie niezaznajomieni do 5 - bardzo dobrze zaznajomieni)

Wiedza respondentów ukazuje bogactwo perspektyw, z dominującą grupą na poziomie umiarkowanym (35,7%). Widoczna jest ogólna potrzeba poszerzenia horyzontów informacyjnych dotyczących aktów prawnych regulujących fundusze UE, zanotowana u większości respondentów (55%). Obszary tematyczne, takie jak fundusze UE i projekty społeczne, stanowią istotne punkty zainteresowania dla badanej grupy.

„CZY MY SIĘ ZNAMY NA PRZEPISACH?” - USTAWA WDROŻENIOWA - ART. 48

Wyniki ankiety ukazują zróżnicowane stanowiska respondentów wobec artykułu 48 ustawy wdrożeniowej dotyczącej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Dodajmy, że jest to artykuł odnoszący się do dostępności informacji o projektach konkursowych.



Około 20% nie wyraża sprzeciwu wobec treści artykułu 48, uznając go za element skutecznego wdrożenia regulacji ZIT, podkreślając istotność zawartych przepisów. Z kolei 5% respondentów wyraża mieszane uczucia, wskazując na korzystne postanowienia artykułu, ale ze sformułowaną potrzebą wprowadzenia poprawek dla lepszego dostosowania do potrzeb społeczeństwa. Istotną grupę stanowią respondenci (35%), którzy zadeklarowali brak

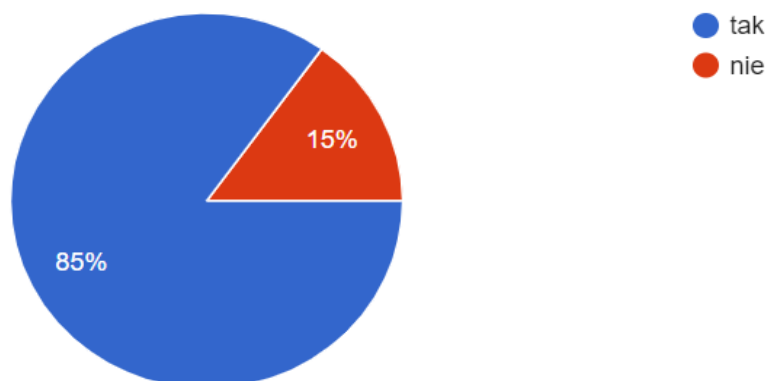
pewności co do zawartości artykułu 48, podkreślając potrzebę dodatkowych informacji do sformułowania opinii. 10% respondentów krytykuje charakter artykułu, sugerując konieczność prostszych przepisów. Warto zauważyć, że 0% respondentów ocenia go jednoznacznie negatywnie.

Z kolei grupa respondentów (30%) wyraża obawy co do potencjalnego nadmiernego przyznania władzy pewnym instytucjom lub grupom interesu, wskazując na potrzebę lepszej kontroli nad zapisami. Mniejsza grupa (5%) krytykuje restrykcyjny charakter artykułu, wzywając do jego rewizji ze względu na potencjalne hamowanie rozwoju przedsiębiorstw i inicjatyw społecznych. Z kolei 5% respondentów zgadza się z ogólnym celem artykułu, ale postuluje bardziej szczegółowe wyjaśnienia i wytyczne w niektórych obszarach. Grupa respondentów (15%) wyraża zaufanie do ekspertów i doradców, co wpływa na gotowość zaakceptowania artykułu w obecnej formie. Jednakże, 10% respondentów deklaruje, że nie pamięta, czego artykuł 48 dotyczy. W sumie, analiza ujawnia zróżnicowane perspektywy i poziom wiedzy respondentów w kontekście artykułu 48.

„CZY TWÓJ REGION POSIADA/ WYPRACOWAŁ STRATEGIĘ ZIT?”

Wyniki analizy pokazują, że większość respondentów, aż 85%, wskazała, iż posiada Strategię ZIT w swoim regionie. To świadczy o powszechnej obecności tego rodzaju strategii na poziomie lokalnym lub regionalnym. Z drugiej strony, 15% respondentów nie zgłosiło istnienia takiej strategii w ich regionie, co sugeruje, że nie wszystkie obszary są objęte takimi planami strategicznymi lub nie ma świadomości ich istnienia. Natomiast, warto zaznaczyć, że świadomość istnienia strategii, nie zawsze łączy się ze znajomością zapisów strategii i obowiązków z niej wynikających dla podmiotów publicznych, jak i członków komitetów monitorujących czy ciał doradczych.

Pyt. Czy twój region posiada/ wypracował strategię ZIT?



ZAKRES MERYTORYKI WYPRACOWANYCH STRATEGII ZIT:

Te 85 % badanych, którzy potwierdzili istnienie strategii ZIT w swoim regionie, zapytaliśmy o zakres merytoryczny stworzonych dokumentów.

Warto zwrócić uwagę na **dominujący udział Analizy Potrzeb Rozwojowych i Potencjału (77,8%)**, która **stanowi kluczowy element tej strategii**. Silne poparcie dla analizy potrzeb podkreśla centralne znaczenie diagnozy obszarów do rozwoju, co może stanowić fundament skutecznych działań inwestycyjnych, widocznych w kontekście społeczności lokalnej.

Kolejny istotny element to Opis **Włączenia Partnerów (88,9%)**, co **ukazuje kluczową rolę partnerstwa w kreowaniu strategii ZIT**. Włączenie partnerów jest istotne dla skutecznego osiągnięcia celów inwestycyjnych, co wymaga społecznego wsparcia.

Warto podkreślić również mniej entuzjastyczne, ale nadal istotne, **Zaangażowanie Lokalnych Społeczności (55,6%)**. **Choć mniejsze poparcie, to znaczący element, podkreślający aktywną rolę** społeczności lokalnej w procesie podejmowania decyzji, co jest istotne z perspektywy legitymizacji działań inwestycyjnych.

Określenie Celów i Priorytetów (55,6%) zdobyło silne poparcie, **co podkreśla konieczność precyzowania i hierarchizacji celów rozwojowych**. Jasne cele są kluczowe dla skierowania działań inwestycyjnych we właściwym kierunku i zrozumienia ich społecznego kontekstu.

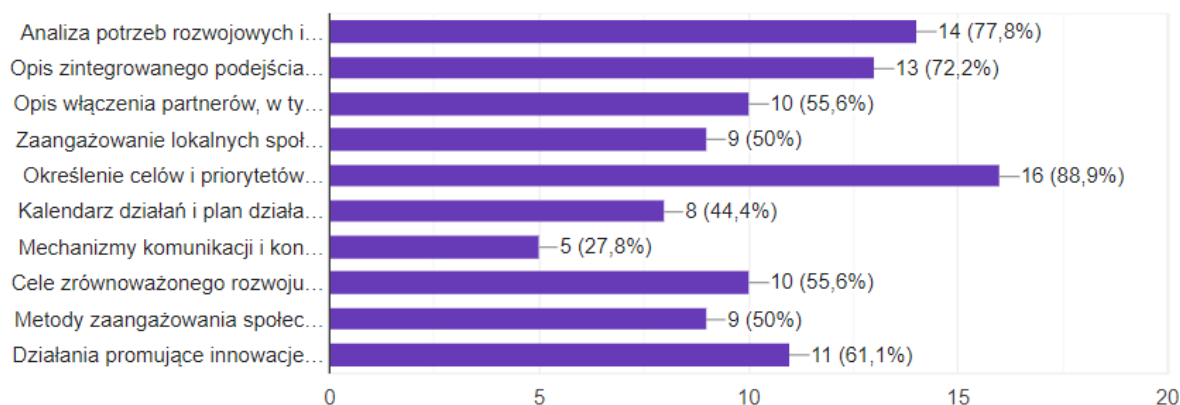
Kalendarz Działań i Plan Działania (50%) oraz Mechanizmy Komunikacji i Konsultacji (50%) stanowią obszary równomiernego zainteresowania respondentów. Akcentowanie znaczenia konkretnego kalendarza działań oraz efektywnych mechanizmów komunikacji i konsultacji jest ważne dla skutecznego zarządzania procesem inwestycyjnym.

Cele Zrównoważonego Rozwoju (61,1%) stanowią ważny element w strukturze strategii, sygnalizując wyraźne dążenie do zrównoważonego postępu jako centralnego motywu przewodniego. **To odzwierciedla rosnące społeczne zainteresowanie zrównoważonym rozwojem**.

Mniejszy odsetek poparcia dla Metod Zaangażowania Społeczności (27,8%) sygnalizuje potrzebę doskonalenia tych metod. Jest to obszar rozwoju dla skutecznego uwzględniania perspektywy społeczności lokalnych, co może wpłynąć na akceptację społeczną inwestycji.

Działania Promujące Innowacje (55,6%) manifestują wsparcie dla innowacyjnych działań, odzwierciedlając pragnienie dynamicznego rozwoju regionu. Innowacyjność może przyczynić się do wzrostu atrakcyjności regionu dla inwestorów, co jest ważne z perspektywy społecznej.

Analiza wskazuje obszary wymagające dalszej uwagi, takie jak doskonalenie metod zaangażowania społeczeństwa i precyzyjne określenie planów działań, co ma kluczowe znaczenie z socjologicznego punktu widzenia.



ZASADA PARTNERSTWA

Opisując ten moduł, warto podkreślić, że w formularzu ankietowym, przed blokiem tematycznym dot. zasady partnerstwa jeszcze raz opisano i wyjaśniono główne zasady jej funkcjonowania. Zależało nam, aby respondenci i respondentki dokładnie wiedzieli, o co są pytani.

Analiza odpowiedzi na kwestię zasady partnerstwa w strukturze ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) po raz kolejny wskazuje na różnicowanie podejść i poziomu zaangażowania w partnerstwo.

Połowa respondentów (50%) wyraża pełne zaangażowanie w zasadę partnerstwa, co stanowi wyraz silnego przekonania o jej fundamentalnym znaczeniu. Druga grupa respondentów (25%) podkreśla ważność zasady partnerstwa, równocześnie odnosząc się do art. 6 rozporządzenia. To świadczy o świadomości prawnej podstawy partnerstwa i dążeniu do zgodności z jej postanowieniami.

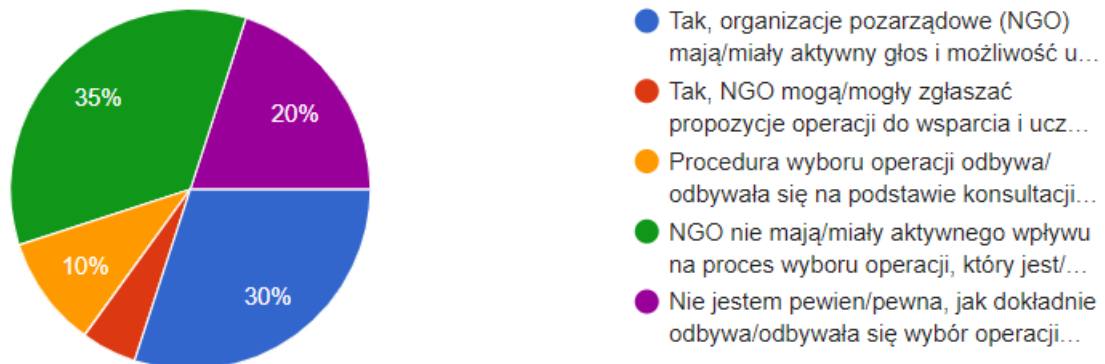
Kolejna część respondentów (25%) przyznaje, że choć władze starają się włączać różne podmioty, nie zawsze udaje się im w pełni spełnić zasadę partnerstwa. To sugeruje możliwe wyzwania lub ograniczenia w praktycznym stosowaniu tej zasady.

Najmniejsza jest grupa, która opisuje strukturę jako "zamknięte ciało", co może wskazywać na pewne ograniczenia w partnerstwie.

Podsumowując, odpowiedzi ukazują różnorodność podejść do zasady partnerstwa. Pomimo dominującego podkreślania jej znaczenia, istnieją wyzwania lub ograniczenia w praktycznym wdrożeniu tej zasady, co sugeruje potrzebę dodatkowych działań w celu jej pełnego uwzględnienia w praktyce.

WYBÓR TEMATÓW – UDZIAŁ NGOS W PROCESACH DECYZYJNYCH:

Analiza procedury wyboru operacji (projektów) do wsparcia w ramach strategii terytorialnych ukazuje zróżnicowanie stopnia zaangażowania organizacji pozarządowych (NGO) w ten proces.



Trzydzieści procent respondentów potwierdza, że organizacje pozarządowe miały aktywny głos i możliwość uczestnictwa w procesie wyboru operacji. Zgodnie z procedurami strategii terytorialnej, NGO miały określony udział w podejmowaniu decyzji.

Trzydzieści pięć procent respondentów informuje, że NGO miały możliwość zgłaszania propozycji operacji do wsparcia. Proces selekcji operacji odbywał się za pośrednictwem organów lub instytucji miejskich, lokalnych lub terytorialnych.

Dziesięć procent respondentów wskazuje, że procedura wyboru operacji opierała się na konsultacjach społecznych. NGO miały możliwość wyrażenia opinii i sugestii w trakcie tych konsultacji, co wpływało na proces decyzyjny.

Trzydzieści procent respondentów stwierdza, że organizacje pozarządowe nie miały aktywnego wpływu na proces wyboru operacji. Odpowiedzialność za ten proces spoczywała głównie na właściwych organach lub instytucjach.

Dwadzieścia procent respondentów nie jest pewnych, jak dokładnie odbywał się wybór operacji w ramach strategii terytorialnych w regionie. Niejasności dotyczące procedury są obecne w tej grupie respondentów.

Podsumowując, analiza wskazuje na zróżnicowanie podejść do zaangażowania NGO w procesie wyboru operacji, od aktywnego uczestnictwa po brak wpływu. Optymalizacja procedur może być istotna dla skutecznego uwzględnienia perspektywy organizacji pozarządowych w strategiach terytorialnych.

Pytając o sens pracy dla grup doradczych odnotowano zauważalne poparcie dla pracy w grupie doradczej ds. ZIT, przy jednoczesnym niewielkim odsetku negatywnych ocen. Istnieje wyraźne przekonanie o sensowności tej formy współpracy, co sugeruje, że model ten spełnia oczekiwania większości respondentów.

Z JAKIMI KONKRETNymi TEMATAMI WCHODZIŁEŚ/WCHODZIŁAŚ DO CIAŁA DORADCZEGO DS. ZIT-ów?

Respondenci wskazali zróżnicowane tematy związane z pracą w ciele doradczym ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Poniżej przedstawiam interpretację tych tematów:

W związku z koniecznością budowania potencjału i rozwijania społeczeństwa obywatelskiego, uczestnicy skupiali się na aktywnym uczestnictwie podmiotów społecznych, w tym organizacji pozarządowych (NGO), w procesach decyzyjnych ZIT.

Pojawia się grupa respondentów, którzy nie zadeklarowali konkretnego tematu, co może sugerować brak aktywnego zaangażowania.

Analiza potencjału i zagrożeń w regionie objętym ZIT wskazuje na podejście strategiczne w identyfikacji kluczowych aspektów rozwoju, co jest istotne w kontekście pracy doradczej.

W obszarze wsparcia dla migrantów, jeden z respondentów zgłosił swoją organizację jako partnera społeczno-gospodarczego, co świadczy o konkretnej aktywności na rzecz społeczności migranckiej.

Pojawiające się wątki dotyczące działalności społecznej, spółdzielni socjalnych oraz wolontariatu wykazują kompleksowe zaangażowanie w społeczne inicjatywy ze strony NGO.

W obszarze transportu aglomeracyjnego i edukacji widoczne jest zainteresowanie infrastrukturą komunikacyjną i kwestiami edukacyjnymi jako obszarami kluczowymi dla rozwoju terytorialnego.

Kwestie związane z ochroną środowiska ukazują troskę o zrównoważony rozwój i ekologię w kontekście strategii ZIT.

Podsumowując, analiza ukazuje różnorodność podejść respondentów oraz zróżnicowanie tematów zgłaszanych w kontekście pracy doradczej ds. ZIT, co odzwierciedla kompleksowość wyzwań i możliwości związanych z inwestycjami terytorialnymi.

JAKIE TEMATY OMAWIACIE PAŃSTWO FAKTYCZNIE W CIELE DORADCZYM DS. ZIT-ów?

W kontekście ciała doradczego ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) poruszane są różnorodne zagadnienia, jak potwierdzają przekazane odpowiedzi respondentów.

Istotnym elementem pracy doradczej jest omawianie strategii ZIT, co ukierunkowane jest na analizę dokumentów strategicznych oraz kierunków rozwoju terytorialnego.

Należy zauważyć, że nie wszyscy uczestnicy są w pełni zorientowani w omawianych tematach, co sygnalizuje konieczność dodatkowych działań informacyjnych lub szkoleniowych.

Inny obszar tematyczny dotyczy opracowywania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZNOF, co wskazuje na zainteresowanie planowaniem i strategicznymi aspektami rozwoju społeczności.

Interesujące są konsultacje z samorządem, co sugeruje aktywne uczestnictwo w planowaniu działań samorządu i zaufanie do kompetencji samorządowych.

Temat finansów obejmuje analizę i dyskusję nad aspektami budżetowymi oraz źródłami finansowania planowanych działań.

Odpowiedzi wskazują także na zróżnicowane poziomy zaangażowania uczestników, zarówno ci, którzy dopiero zaczynają, jak i ci, którzy skupiają się na analizie dotychczasowych projektów w trybie niekonkurencyjnym.

Zapoznanie się z istotą tworzonego dokumentu, jakim jest strategia ZIT, stanowi istotny obszar, kluczowy dla zrozumienia kierunków rozwoju.

Dyskusowanie i konsultacje nad zapisami strategii ZIT podkreślają partycypacyjny charakter procesu decyzyjnego oraz transparentność działań.

Tematyka związana z poszerzeniem bazy kulturalnej sugeruje zainteresowanie aspektami kulturalnymi jako integralnym elementem strategii rozwoju.

Podsumowując, w ramach ciała doradczego ds. ZIT-ów podejmowane są zróżnicowane tematy obejmujące aspekty strategiczne, finansowe, partycypacyjne oraz kulturowe, co wskazuje

na kompleksowy charakter podejmowanych dyskusji i analiz.

CO MI SIĘ SZCZEGÓLNIIE PODOBA W PRACY NA RZECZY CIAŁA DORADCZEGO DS. ZIT-ÓW?

W kontekście pracy w grupie doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), uczestnicy wyrażają pozytywne odczucia oraz identyfikują elementy, które szczególnie cenią w tej formie współpracy.

- Możliwość bezpośredniego spotkania różnych środowisk stanowi istotny atut, umożliwiając interakcję pomiędzy różnorodnymi podmiotami zainteresowanymi rozwojem terytorialnym.
- Wspólne obrady są wskazywane jako element sprzyjający efektywnej pracy grupy, co podkreśla znaczenie dialogu i kolektywnego podejmowania decyzji.
- Sympatyczna atmosfera, partnerstwo, współpraca, oraz wymiana opinii i doświadczeń stanowią istotne elementy pracy grupy, sprzyjając integracji i efektywnej komunikacji.
- Różnorodność doświadczeń ekspertów w grupie jest postrzegana jako wartość dodana, co może przyczynić się do bardziej kompleksowej analizy i podejmowania decyzji.
- Możliwość poszerzenia wiedzy i kontaktów jest ceniona, co wskazuje na funkcję grupy doradczej jako platformy wymiany wiedzy i budowania sieci kontaktów.
- Wspólna praca i dyskusja, jako aktywności podejmowane w ramach grupy, są istotne dla procesu wspólnego tworzenia i rozwijania strategii ZIT.

- Dla niektórych uczestników, zwłaszcza tych, którzy dopiero zaczynają, wartość wynika z możliwości uczestnictwa w pracy grupy, co otwiera perspektywę aktywnego zaangażowania i rozwoju osobistego.
- Możliwość wyrażenia swoich opinii na tematy istotne z punktu widzenia rozwoju miasta i najbliższej okolicy jest kluczowym aspektem dla wielu uczestników, podkreślając partycypacyjny charakter pracy grupy.

Dla niektórych respondentów, praca w grupie doradczej nie niesie ze sobą niczego szczególnego, co może wynikać z indywidualnych oczekiwań lub poziomu zaangażowania.

Wspólna dyskusja nad rozwojem terytorialnym jest jednym z tematów centralnych dla grupy, co ukazuje skoncentrowanie uwagi na strategicznych aspektach rozwoju obszarów terytorialnych.

Podsumowując, uczestnicy cenią w pracy w grupie doradczej ds. ZITów możliwość spotkania różnych środowisk, efektywne wspólne obrady, atmosferę partnerską, a także różnorodność doświadczeń ekspertów, możliwość poszerzenia wiedzy i kontaktów, a także partycypacyjny charakter pracy, zwłaszcza w kontekście rozwoju terytorialnego.

CZEGO NIE ZNOSISZ W DZIAŁALNOŚCI GRUPY DORADCZEJ DS. ZIT-ów?

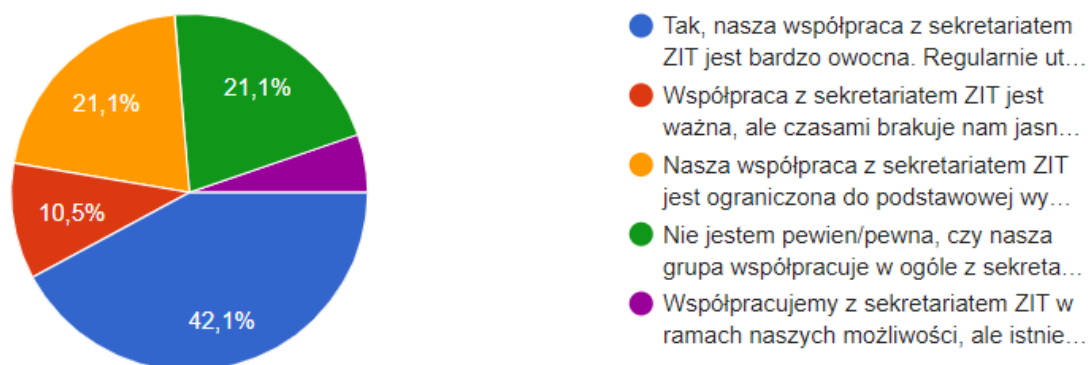
W kontekście uczestnictwa w grupie doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), uczestnicy wyrażają swoje opinie dotyczące aspektów działalności uznawanych za nieakceptowalne lub niechciane.

- Niepokojący jest brak wystarczającej komunikacji z biurem ZIT, co sugeruje potencjalne trudności w przepływie informacji i może wpływać negatywnie na efektywność podejmowanych przez grupę działań.
- Niektórzy uczestnicy nie zgłaszają negatywnych doświadczeń, co może oznaczać, że są zadowoleni z dotychczasowej aktywności grupy lub nie napotkali istotnych problemów.
- Brak szczególnie negatywnych zdarzeń lub praktyk w przeszłości w ramach grupy doradczej ZIT stanowi pozytywny element, co sugeruje, że dotychczasowe doświadczenia były korzystne.
- Zauważenie instrumentalnego traktowania wskazuje na niezadowolenie uczestników z potraktowania działań lub uczestników jako narzędzi służących do osiągnięcia określonych celów, pomijając ich indywidualne wartości czy cele.
- Problem ze spotkaniami może utrudniać efektywną współpracę w grupie, co wynika z niskiej częstotliwości i nieregularności spotkań.
- Brak jednoznacznie określonych elementów, które są uznawane za nieakceptowalne w funkcjonowaniu grupy doradczej ZIT.
- Negatywne odczucia co do zmian w przepisach sygnalizują niechęć uczestników do potencjalnych nowych regulacji czy wymogów, które mogłyby wpłynąć na funkcjonowanie grupy.
- Informacja o uczestnikach w fazie początkowej wskazuje, że niektórzy dopiero rozpoczynają swoje zaangażowanie, co może oznaczać brak doświadczeń lub wstępnych obserwacji na początkowym etapie uczestnictwa w grupie.

Podsumowując, odpowiedzi odzwierciedlają różnorodne aspekty percepcji uczestników dotyczące funkcjonowania grupy doradczej ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, uwzględniając kwestie komunikacyjne, obawy związane ze zmianami w przepisach i różnice doświadczeń uczestników.

WSPÓŁPRACA Z SEKRETARIATEM ZIT:

Analiza ukazuje zróżnicowany obraz współpracy z sekretariatem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w kontekście koordynacji działań.



Najwięcej respondentów (42,1%) wyraża niepewność co do istnienia skutecznej koordynacji działań w obecnej współpracy z sekretariatem ZIT. Wskazuje to na brak jednoznaczności oraz możliwe wyzwania związane z przejrzystością i spójnością działań.

Grupa stanowiąca 21,1% respondentów deklaruje bardzo owocną współpracę z sekretariatem ZIT. Regularny kontakt, wymiana informacji i uczestnictwo w koordynacji działań sprzyjają sprawnemu zarządzaniu projektami ZIT. To świadczy o istnieniu efektywnego dialogu i współdziałania.

Drugie 21,1% respondentów uznaje współpracę za ważną, jednak dostrzega pewne braki w jasnej koordynacji działań. Wymaga się lepszej animacji procesu oraz zrozumienia bieżących działań realizowanych przez sekretariat. Ten wynik sugeruje potrzebę usprawnienia komunikacji i klarowności działań.

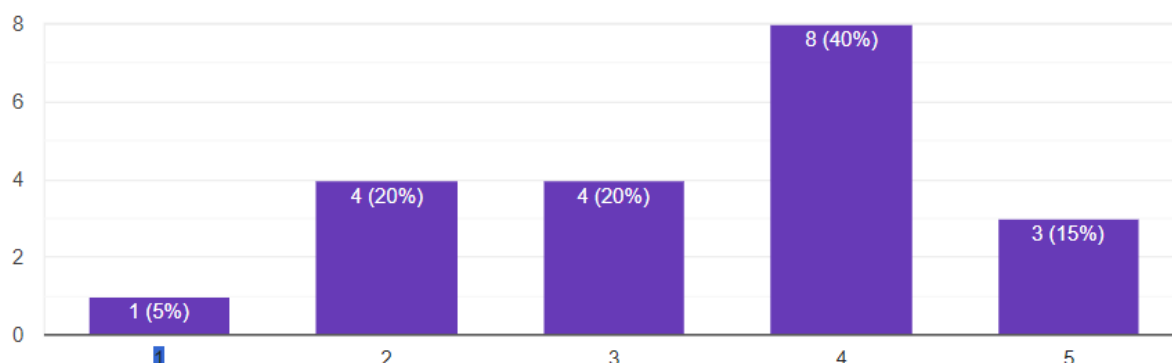
Grupa o udziale 10,5% stwierdza, że współpraca z sekretariatem ZIT jest ograniczona do podstawowej wymiany informacji, co implikuje niski stopień zaawansowania współdziałania oraz brak pewności co do efektywnej koordynacji działań.

Ostatnie 5,3% respondentów wyraża niepewność co do faktu współpracy ich grupy z sekretariatem ZIT. Potrzebują oni więcej informacji na ten temat, co może sugerować istnienie pewnych luk informacyjnych w komunikacji.

Podsumowując, analiza procentowa wskazuje na zróżnicowane doświadczenia i poziomy zaawansowania współpracy z sekretariatem ZIT, podkreślając potrzebę doskonalenia komunikacji oraz koordynacji działań dla efektywnego funkcjonowania grupy doradczej.

OCENA EFEKTYWNOŚCI PRACY ZESPOŁU:

Ocena efektywności pracy zespołu, przekazana przez uczestników, ukazuje zróżnicowane stanowiska w kontekście stopnia skuteczności działań.



Najniższą ocenę, czyli 1 to 5% udziału w odpowiedziach. Oznacza to, że istnieje część uczestników, która ocenia efektywność pracy zespołu jako najniższą.

Ocena 2, uzyskana przez 20% respondentów, wskazuje na kolejny segment, który dostrzega pewne obszary, w których praca zespołu mogłaby zostać poprawiona.

Największą grupę, bo aż 40% respondentów, stanowią ci, którzy oceniają efektywność pracy zespołu na poziomie 4. To sygnał, że znaczna część uczestników uznaje pracę zespołu za skuteczną, choć zawsze istnieje pole do dalszych usprawnień.

Ocenę 5, najwyższą efektywność, przyznaje 15% respondentów, co wskazuje na grupę osób, dla których praca zespołu jest wyjątkowo skuteczna i spełnia ich oczekiwania.

Podsumowując, wyniki ocen efektywności pracy zespołu ukazują pewne zróżnicowanie perspektyw wśród uczestników, od osób bardziej krytycznych po tych, którzy widzą wysoki poziom skuteczności.

CZY TWOIM ZDANIEM, MIESZKAŃCY OBSZARÓW OBJĘTYCH ZIT SĄ ŚWIADOMI ISTNIENIA TYCH INWESTYCJI?

Analiza odpowiedzi na pytanie o świadomość mieszkańców obszarów objętych Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi (ZIT) wskazuje na zróżnicowane spojrzenie uczestników dotyczące tego zagadnienia.



Z danych wynika, że 30% respondentów uważa, że większość mieszkańców ma ogólną świadomość istnienia inwestycji ZIT, ale niekoniecznie aktywnie uczestniczą w szczegółowych działaniach związanych z nimi. To sugeruje, że choć istnieje ogólna świadomość, to zaangażowanie społeczności może być na różnym poziomie.

Z kolei 50% respondentów stwierdza, że mieszkańcy są świadomi istnienia inwestycji ZIT i aktywnie uczestniczą w procesie ich planowania i monitorowania. Jest to pozytywny sygnał, który wskazuje na zaangażowanie społeczności lokalnej w proces decyzyjny oraz świadomość istoty inwestycji ZIT.

Jednakże 20% respondentów wyraża niepewność co do tego, czy mieszkańcy są świadomi istnienia inwestycji ZIT w ich obszarze. To wskazuje na pewne braki w percepcji respondentów dotyczącej stopnia świadomości społeczności lokalnej.

Dodatkowo, 20% respondentów uznaje, że mieszkańcy często nie są świadomi istnienia inwestycji ZIT z powodu braku skutecznych działań informacyjnych. To może sygnalizować potrzebę wzmocnienia komunikacji oraz podejmowania skutecznych działań informacyjnych w obszarach objętych ZIT.

Podsumowując, wyniki analizy wskazują na różnice w postrzeganiu świadomości mieszkańców dotyczącej inwestycji ZIT, co podkreśla potrzebę zindywidualizowanego podejścia do komunikacji i edukacji społeczności lokalnych w kontekście tego rodzaju projektów.

PRAKTYKI I DZIAŁANIA W RAMACH CIAŁ DORADCZYCH ZIT

REKOMENDACJE

BLOK WSPÓŁPRACA Z SEKRETARIATEM ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH (ZIT) ORAZ ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI DZIAŁAŃ GRUPY DORADCZEJ:

- **Wzmacnianie Transparentności Działań:**

Zaleca się wprowadzenie mechanizmów zwiększających przejrzystość działań sekretariatu ZIT. To może obejmować regularne raportowanie, dostarczanie klarownych dokumentów oraz udostępnianie informacji na bieżąco. Zapewnienie transparentności działań będzie sprzyjać zrozumieniu i zaufaniu w relacjach.

- **Intensyfikacja Komunikacji:**

Wskazane jest zwiększenie częstotliwości komunikacji między grupą doradczą a sekretariatem ZIT. Regularne spotkania, konferencje czy wspólne sesje mogą sprzyjać lepszemu zrozumieniu aktualnych działań, co pozytywnie wpłynie na koordynację.

- **Doskonalenie Animacji Procesu:**

Grupa doradcza powinna aktywnie angażować się w animację procesu współpracy. Warto podjąć wysiłki w zakresie lepszego zrozumienia działań sekretariatu, a także aktywnego udziału w planowaniu i monitorowaniu projektów ZIT. To umożliwi bardziej efektywne zarządzanie projektami.

- **Szkolenia i Warsztaty:**

Propozycją jest organizacja szkoleń i warsztatów dotyczących procesów koordynacyjnych oraz komunikacyjnych. Wiedza i umiejętności nabyte podczas tych spotkań mogą wesprzeć uczestników w lepszym zrozumieniu i efektywniejszym uczestnictwie w działaniach ZIT.

- **Systematyczna Ocena Współpracy:**

Wdrożenie regularnych ocen współpracy może dostarczyć cennych informacji zwrotnych. Ankiety ewaluacyjne czy spotkania oceniające powinny być stałym elementem procesu, co pozwoli na bieżące dostosowywanie działań do oczekiwań i potrzeb uczestników.

- **Kreowanie Przestrzeni Dialogu:**

Zaleca się stworzenie platformy do swobodnego dzielenia się opiniami i pomysłami. Forum dyskusyjne, grupy robocze czy platformy online mogą być użytecznymi narzędziami do kreatywnego wymiany myśli i tworzenia synergii.

Implementacja tych rekomendacji może przyczynić się do ujednoczenia doświadczeń uczestników, zwiększenia zaangażowania w procesy ZIT oraz osiągnięcia efektywniejszej współpracy.

Dalsza Dywersyfikacja Ciała Doradczego:

Zaleca się rozważenie dalszej dywersyfikacji składu Ciała Doradczego poprzez zwiększenie reprezentacji różnych sektorów społecznych, w tym przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz grup obywatelskich. Taki krok przyczyni się do uwzględnienia jeszcze szerszego spektrum perspektyw i doświadczeń.

- **Intensyfikacja Działań Edukacyjnych:**

W kontekście obszaru edukacji, rekomenduje się zintensyfikowanie działań Ciała Doradczego związanych z edukacją społeczności lokalnej. Propozycje obejmują organizację cyklicznych spotkań, seminariów czy warsztatów, z udziałem ekspertów z różnych dziedzin, aby zwiększyć świadomość i zaangażowanie społeczności w procesy decyzyjne.

- **Rozbudowa Kanałów Komunikacji:**

Aby usprawnić komunikację między Ciałem Doradczym a społecznością lokalną, sugeruje się rozbudowę kanałów komunikacji, w tym wykorzystanie mediów społecznościowych, lokalnych mediów oraz organizację regularnych konsultacji społecznych. To pozwoli na bieżące informowanie mieszkańców o podejmowanych decyzjach i zwiększy ich uczestnictwo w procesach decyzyjnych.

- **Monitorowanie Efektywności Wdrażanych Strategii:**

Zaleca się wprowadzenie systemu monitorowania efektywności wdrażanych strategii. Ciało Doradcze powinno aktywnie śledzić skutki podejmowanych działań, zbierając dane i informacje zwrotne od społeczności lokalnej. Takie monitorowanie pozwoli dostosować strategię do rzeczywistych potrzeb i zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

- **Wzmocnienie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:**

W celu zacieśnienia współpracy z organizacjami pozarządowymi, rekomenduje się zainicjowanie specjalnych projektów partnerskich. Partnerstwo z organizacjami społecznymi może wzbogacić perspektywę Ciała Doradczego oraz przyczynić się do bardziej holistycznego podejścia do rozwoju obszaru ponadlokalnego.

- **Doskonalenie Procesów Konsultacyjnych:**

W kontekście konsultacji projektów, sugeruje się doskonalenie procesów konsultacyjnych poprzez bardziej zaawansowane technologie, takie jak platformy online czy narzędzia do zbierania opinii społeczności. To pomoże w skuteczniejszym angażowaniu różnych grup społecznych i zwiększeniu partycypacji obywatelskiej.

- **Stworzenie Raportów o Postępie:**

Rekomenduje się regularne przygotowywanie raportów o postępie działań Ciała Doradczego, które powinny być publicznie dostępne. Raporty te mogą zawierać informacje o osiągnięciach, wyzwaniach, planowanych działaniach korekcyjnych oraz efektach współpracy z Ciałem Doradczym. To zapewni pełną transparentność i umożliwi społeczności śledzenie postępu prac.

- **Zapewnienie Kontynuacji Skutecznej Współpracy:**

W kontekście utrzymania efektywności współpracy, zaleca się stałe monitorowanie relacji i dostosowywanie strategii działania w miarę zmieniających się warunków. Kluczowym elementem jest również budowanie trwałych relacji partnerskich, zarówno w obrębie Ciała Doradczego, jak i z interesariuszami zewnętrznymi.

BLOK ART. 48 UST. WDROŻENIOWEJ: Analizując zgromadzone dane dotyczące artykułu 48 ustawy wdrożeniowej dotyczącej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), można wyróżnić różnorodne opinie i perspektywy respondentów. Oto rekomendacje i potencjalne działania naprawcze, które mogą usprawnić działalność grupy doradczej ds. ZIT:

- **Komunikacja i Edukacja:**

Z uwagi na fakt, że 35% respondentów wyraziło brak pewności co do zawartości artykułu 48, istotne jest zainicjowanie działań edukacyjnych i komunikacyjnych. Należy dostarczyć uczestnikom więcej informacji na temat treści artykułu, by umożliwić im bardziej świadome i zaangażowane uczestnictwo.

- **Kontrola Nadmiernej Władzy:**

Zauważono obawy co do potencjalnego nadmiernego przyznania władzy pewnym instytucjom lub grupom interesu. W tym kontekście, rekomendowane jest wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontroli i równowagi, które zapewnią uczestnikom większy wpływ na proces decyzyjny.

- **Intensyfikacja Działań Grupy Doradczej:**

Respondenci wyrazili oczekiwania co do bardziej aktywnego uczestnictwa w pracach związanych z ZIT. Zaleca się zatem zwiększenie częstotliwości spotkań, lepszą komunikację i bardziej otwarte forum dla dyskusji, co może zwiększyć zaangażowanie uczestników.

- **Przegląd i Rewizja:**

W odpowiedzi na krytykę niektórych respondentów, którzy uważają, że artykuł 48 jest zbyt restrykcyjny, można rozważyć przegląd i ewentualną rewizję treści, aby bardziej skutecznie wspierała cele ZIT, jednocześnie umożliwiając rozwój przedsiębiorstw i inicjatyw społecznych.

- **Transparentność i Jawność Procesu Decyzyjnego:**

Aby zwiększyć zaufanie społeczne do procesu decyzyjnego, istotne jest zapewnienie transparentności i jawności w działaniach grupy doradczej ds. ZIT. Informowanie o podejmowanych decyzjach oraz powodach ich podjęcia może przyczynić się do zwiększenia legitymacji grupy.

- **Rola Ekspertów i Doradców:**

Warto kontynuować pracę nad budowaniem zaufania do ekspertów i doradców. Regularna komunikacja i dostarczanie informacji na temat procesu opracowywania przepisów może przyczynić się do zwiększenia zaufania uczestników.

BLOK ŹRÓDŁA INFORMACJI ORAZ OPRACOWYWANIA REGULAMINU GRUPY DORADCZEJ DS. ZIT:

- **Rozszerzenie Działań Informacyjnych:**
 - Wykorzystanie tradycyjnych kanałów, takich jak zaproszenia, dla zwiększenia zasięgu informacyjnego naboru do grupy doradczej.
 - Kontynuacja aktywnego korzystania z mediów społecznościowych oraz stron internetowych gmin/miast dla efektywnej komunikacji.
 - Powierzenie zarządzania obszarem informacyjnym zespołowi ds. komunikacji społecznej.
- **Dostępność Informacji Online:**
 - Ulepszenie i rozwinięcie strony internetowej jako kluczowego narzędzia informacyjnego.
 - Nadzór nad stroną internetową przez zespół ds. technologii i mediów społecznościowych dla zapewnienia aktualności i atrakcyjności.
 - Kontynuacja rozwoju formy komunikacji elektronicznej z naciskiem na efektywność przekazu.
 - Zadanie zespołu ds. komunikacji elektronicznej, podlegającego liderowi grupy.
- **Zaangażowanie Przełożonych w Proces Rekrutacji:**
 - Skoordinowane działania z samorządami lokalnymi dla skierowania potencjalnych uczestników do grupy doradczej.
 - Nadzór nad obszarem współpracy z samorządami przez zespół ds. współpracy z samorządami.
- **Innowacyjne Formy Rekrutacji:**
 - Eksploracja nowatorskich form rekrutacji, takich jak kampanie w mediach społecznościowych czy organizacja wydarzeń promocyjnych.
 - Zadanie zespołu ds. innowacji i promocji, podlegającego liderowi grupy.

Opracowywanie Regulaminu Grupy Doradczej:

- **Partycypacyjne Opracowywanie Zasad:**
 - Wzmocnienie procesu partycypacyjnego opracowywania regulaminu poprzez regularne warsztaty i konsultacje z członkami grupy.
 - Nadzór nad działaniami ds. partycypacji społecznej przez zespół, podlegający liderowi grupy.
- **Wsparcie Profesjonalne w Tworzeniu Regulaminu:**
 - Zapewnienie dostępu do profesjonalistów ds. zarządzania grupami doradczymi dla aktywnych uczestników procesu tworzenia regulaminu.
 - Koordynacja działań ds. szkoleń i rozwoju, podlegającego liderowi grupy.
- **Transparentność i Konsultacje:**
 - Zwiększenie transparentności poprzez regularne konsultacje z uczestnikami w procesie tworzenia regulaminu.
 - Działania ds. komunikacji społecznej dla zapewnienia pełnej informacji.
- **Podejście Indywidualne do Zaangażowania w Tworzenie Zasad:**
 - Dostosowanie procesu tworzenia regulaminu do indywidualnych preferencji uczestników, umożliwiając różne poziomy zaangażowania.
 - Koordynacja obszaru przez lidera grupy we współpracy z zespołem ds. partycypacji społecznej.

- **Badanie Satysfakcji z Zasad:**
 - Przeprowadzenie regularnych ankiet wśród uczestników w celu oceny satysfakcji z funkcjonowania regulaminu i zgromadzenia sugestii zmian.
 - Nadzór i analiza wyników przez zespół ds. monitoringu i ewaluacji.

Podsumowanie:

Implementacja rekomendacji wymaga współpracy różnych zespołów tematycznych pod nadzorem lidera grupy. Monitorowanie wdrożenia oraz dostosowywanie działań powinno być regularne, aby zagwarantować efektywność i satysfakcję uczestników grupy doradczej ds. ZIT.

BLOK Rekomendacje dotyczące OczeKiwań Członków Grupy Doradczej ds. ZIT-ów:

- **Wzmacnianie Wpływu Społeczności na Proces Decyzyjny:**
 - Systematyczne spotkania z mieszkańcami, konsultacje społeczne oraz działania informacyjne mające na celu wzmocnienie partycypacyjnego charakteru grupy doradczej.
 - Odpowiedzialność: Lider grupy oraz zespół ds. komunikacji społecznej.
- **Rozwój Kompetencji Uczestników:**
 - Opracowanie programu szkoleń i warsztatów dla członków grupy, skupiających się na analizie projektów, monitorowaniu inwestycji oraz skutecznej komunikacji.
 - Odpowiedzialność: Koordynator edukacyjny, wspierany przez ekspertów branżowych.
- **Kreowanie Przestrzeni Współpracy:**
 - Inicjowanie działań budujących relacje społeczne, takich jak spotkania networkingowe, seminaria branżowe oraz wydarzenia kulturalne.
 - Odpowiedzialność: Lider grupy oraz zespół ds. relacji społecznych.
- **Ustrukturyzowanie Procesu Decyzyjnego:**
 - Ustalenie klarownych procedur dotyczących aktywnego uczestnictwa członków w procesie decyzyjnym, z uwzględnieniem demokratycznego podejścia.
 - Odpowiedzialność: Lider grupy oraz sekretarz zespołu ds. procesów decyzyjnych.
- **Doskonalenie Komunikacji:**
 - Wdrożenie efektywnego systemu komunikacji wewnętrznej, obejmującego regularne aktualizacje, raporty oraz platformę online do wymiany informacji.
 - Odpowiedzialność: Zespół ds. komunikacji społecznej oraz lider grupy.
- **Realizacja Działań na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju:**
 - Tworzenie konkretnych projektów wspierających zrównoważony rozwój, z udziałem członków grupy doradczej.
 - Odpowiedzialność: Zespół ds. projektów zrównoważonego rozwoju.
- **Monitoring Procesu Konsultacyjnego:**
 - Wprowadzenie systemu monitoringu skuteczności procesu konsultacyjnego z regularnymi ocenami oczekiwań uczestników.
 - Odpowiedzialność: Lider grupy oraz zespoły ds. monitoringu i ewaluacji.

- **Zwiększenie Zrozumienia Projektów ZIT:**
 - Organizacja regularnych szkoleń i prezentacji dotyczących projektów ZIT dla lepszego zrozumienia ich kontekstu i wpływu.
 - Odpowiedzialność: Zespół ds. edukacji oraz lider grupy.
- **Kreowanie Przestrzeni dla Współpracy Społeczeństwa z Samorządem:**
 - Inicjowanie działań zwiększających otwartość przedstawicieli samorządu na współpracę z sektorem społecznym, poprzez warsztaty i spotkania dialogowe.
 - Odpowiedzialność: Zespół ds. współpracy społecznej oraz lider grupy.
- **Podkreślenie Roli i Głosu Członków Grupy Doradczej:**
 - Ustanowienie klarownych procedur umożliwiających aktywny udział i wpływ członków na kształtowanie decyzji.
 - Odpowiedzialność: Lider grupy oraz zespół ds. partycypacji społecznej.
- **Doskonalenie Procesu Zapraszania i Przyjmowania Członków:**
 - Precyzyjne przedstawienie roli i oczekiwań uczestników już na etapie zaproszenia poprzez opracowanie klarownego regulaminu.

BLOK REKOMENDACJE DOTYCZĄCE USTAWY WDROŻENIOWEJ - ZIT:

- **Edukacja i Informacja:**
 - Działania Szkoleniowe: Organizacja szkoleń i warsztatów.
 - Materiały Informacyjne: Stworzenie dostępnych materiałów informacyjnych, które będą dostarczały klarownych wyjaśnień dotyczących skomplikowanych kwestii zawartych w Ustawie Wdrożeniowej. Materiały te powinny być łatwo dostępne i zrozumiałe dla różnych grup respondentów.
- **Konsultacje Społeczne:**
 - Spotkania Konsultacyjne: Zorganizowanie spotkań konsultacyjnych. Spotkania te mogą pomóc w zrozumieniu i ocenie treści przepisów.
 - Wprowadzenie dialogu obywatelskiego, w ramach którego społeczność będzie miała szansę wyrazić swoje opinie i pomysły dotyczące regulacji. Ułatwi to zbieranie różnorodnych perspektyw i przemyśleń.
- **Rewizja i Uproszczenie:**
 - Przegląd Regulacji: Zlecenie ekspertom przeglądu regulacji, np. art. 48 w celu jego oceny prawnej.
 - Analiza Propozycji Poprawek: Zorganizowanie otwartego forum do analizy propozycji poprawek do artykułu 48. Pozwoli to na zebranie różnorodnych opinii i pomysłów dotyczących ewentualnych zmian w treści.
- **Monitorowanie i Ewaluacja:**
 - Badanie Satysfakcji: Przeprowadzenie regularnych badań satysfakcji wśród respondentów, aby ocenić efekty działań edukacyjnych i informacyjnych.
 - Ewaluacja Efektów: Wprowadzenie systemu ewaluacji skutków działań legislacyjnych w ramach prac ZIT.
- **Transparentność Działań Legislacyjnych:**
 - Informowanie o Procesie: Regularne informowanie społeczności o postępach w procesie legislacyjnym. To może obejmować publikacje, konferencje prasowe oraz dostępność informacji online.

- **Kooperacja z Ekspertami:**
 - Współpraca z Ekspertami Prawnymi: Nawiązanie współpracy z ekspertami prawnymi, którzy mogą służyć jako źródło wiedzy i doradztwa np. w kontekście artykułu 48. Ich udział może pomóc w zrozumieniu skomplikowanych aspektów prawnych.
- **Badanie Świadomości Społecznej:**
 - Badanie Poziomu Świadomości: Przeprowadzenie badań w celu oceny ogólnego poziomu świadomości społecznej dotyczącej regulacji prawnych, w tym artykułu 48. Wyniki mogą dostarczyć informacji zwrotnej na temat skuteczności działań edukacyjnych.

Rekomendacje te powinny być wdrażane w ścisłej współpracy z różnymi grupami społecznymi, aby uwzględnić różnorodność perspektyw i potrzeb respondentów. Odpowiedzialność za każdą rekomendacją powinna być jasno określona, a procesy monitorowane i dostosowywane w miarę potrzeb.

Działalność projektowa OFOP, w celu propagowania aktywności w ramach ciał doradczych ds. ZIT i wsparcia merytorycznego:

OFOP oferował pakiet działań wsparcia dla pracowników ZIT i członków ciał doradczych ZIT w zakresie powoływania i funkcjonowania tych ciał. Oferowane wsparcie obejmowało m.in. doradztwo i wsparcie w formie dyżurów oraz zachęcanie do kontaktu między różnymi podmiotami zaangażowanymi w prace Rad/ciał doradczych ZIT.

Poniżej tylko niektóre, z katalogu oferty wsparcia i działań rzecznich dla instytucji i organizacji chcących aktywnie działać w ciałach doradczych ds. ZIT-ów.

Stała Konferencja Spraw Europejskich i Znaczenie Raportu – działalność rzecznicza OFOPu:

OFOP organizuje co roku Kongres Komitetów Monitorujących oraz spotkanie plenarne Stałej Konferencji ds. Spraw Europejskich.

Działalność rzecznicza OFOPu:

Współpraca OFOP z KE umożliwiła prezentację dot. realizacji poprzedniej perspektywy, co zaowocowało wprowadzeniem do projektu Umowy Partnerstwa zapisów o włączeniu organizacji pozarządowych w monitoring funduszy europejskich. Rozszerzenie zapisów dotyczących funkcjonowania ZIT, w tym monitoringu obywatelskiego, jest kluczowym elementem, który wyróżnia perspektywę 2021-2027.

Wspólna Deklaracja i Wsparcie dla Zrównoważonej Transformacji - działalność rzecznicza OFOPu:

Wspólne oświadczenie OFOP i Polskiej Zielonej Sieci w marcu 2022 r. podkreślało konieczność wykorzystania funduszy UE do finansowania zielonego bezpieczeństwa energetycznego kraju. Współpraca w dziedzinie prośrodowiskowych korekt programów i zmian w aktach wykonawczych miała na celu przyspieszenie zielonej transformacji.